

ЧАГО КАШТУЮЦЬ
ХАТНІЯ ТВАРАЖОК
І ГАРОДНІНА

7

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

25 СТУДЗЕНЯ 2022 г. АЎТОРАК № 15 (29637)

ПАСЯЎНЫ
КАЛЯНДАР
НА 2022 ГОД

8-9

ЛІЧБА ДНЯ

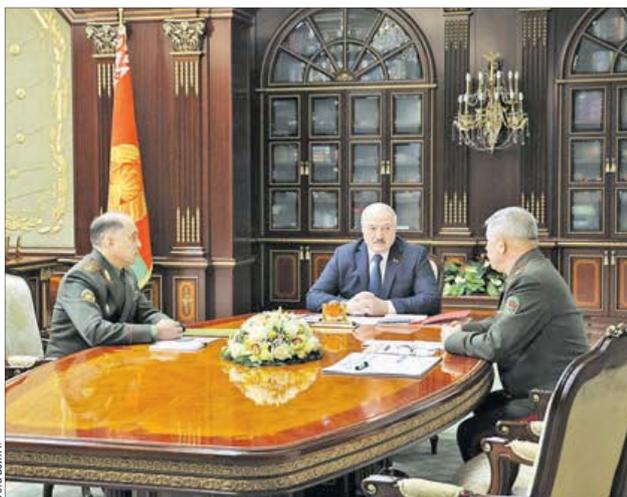
1675,3 рубля

склала намінальная налічаная сярэдняя зароботная плата работнікаў Беларусі ў снежны мінулага года, паведамлілі ў Нацыянальным статыстычным камітэце. У лістападзе сярэдняя зароботная плата работнікаў складала Br1476,3. Даньня прыводзіцца да выліку падаходнага падатку (13%) і абавязковых страхавых узносаў у Фонд сацабароны (1% з заробкаў работнікаў). У разрэзе рэгіёнаў лідзіруе сталіца: сярэдні заробак мінчан у снежні быў Br2404,1 (тэмп росту рэальнага заробку да снежня 2020 года — 100,5%). У Мінскай вобласці яна складала Br1711,9 (108,3 працэнта), Гомельскай — Br1475,8 (106,1 працэнта), Брэсцкай — Br1459,5 (102,9 працэнта), Гродзенскай — Br1423,1 (101,4 працэнта), Віцебскай — Br1354 (101,5 працэнта) і Магілёўскай — Br1286,8 (99,5 працэнта). У цэлым па краіне рэальная зароботная плата (разлічаная з улікам росту спажывецкіх цэн на тавары і паслугі) у студзені — снежні ў параўнанні з 2020 годам узрасла на 4,4 працэнта. Больш за ўсё атрымлівалі работнікі сферы інфармацыйных тэхналогій і дзейнасці ў сферы інфармацыйнага абслугоўвання (Br6435,5). Менш за ўсё налічана работнікам цырульняў і салонаў прыгажосці (Br810,6).

«БЯСПЕКА НАШАЙ ДЗЯРЖАВЫ ПАЧЫНАЕЦЦА З ГРАНІЦ»

Прэзідэнт зацвердзіў рашэнне аб абароне Дзяржаўнай граніцы на 2022 год

Фота: БелТА.

Даклад старшыні Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Анатоля Лапо працягнуў шэраг сустрэч Аляксандра Лукашэнкі з прадстаўнікамі сілавога блока краіны. Дзяржаўнае штогадовае мерапрыемства на працягу гэтых месяцаў атрымала асаблівую важнасць. Міграцыйны крызіс, згортванне супрацоўніцтва па пагранічных пытаннях з краінамі Еўрапейскага саюза, нарошчванне колькасці ўкраінскіх ваенных побач з нашай граніцай — усё гэта дае падставы для змястоўнай размовы ў Палацы Незалежнасці. Як потым падзеліцца з журналістамі Анатоль Лапо, мінулы год беларускім пагранічнікам запомніцца як асабліва напружаны. Праблемы «прыйшлі» здалёк — прычыму ў прамым сэнсе, калі казаць пра бежанцаў, і адкуль іх не чакалі — з боку суседзяў-украінцаў. Калі раней, успамінае галоўны пагранічнік краіны, беларуска-ўкраінскую граніцу ўмацоўвалі сумесна, то сёлета асноўныя нашы намаганні ў абароне рубяжоў засяродзяцца на паўднёвым напрамку. Тое, што Украіна будзе сябе так ваяўніча паводзіць, стала адкрыццём для бывалых генералаў. Верагодна, многія з іх у сваім афіцэрскім юнацтве хадзілі ў адным строі з украінскімі саслужыўцамі ў тыя часы, калі граніцу не дзялілі на сваю і чужую.

СТАР. 2

На «белазаўскай» горцы

Фота: Антон Кірэўчык.

У Жодзіне, зусім побач з аўтамабільным заводам, дзе робяць вядомыя ва ўсім свеце самазвалы, у марозную, як цяпер, пару дзеці з бацькамі весела бавяць час на снежнай горцы.

КОРАТКА

- На агародніну і садавіну, якія раней не ўвозіліся ў Беларусь, будзе асаблівы парадак цэн.
- ДАІ: у 2021 годзе больш як 35 працэнтаў ДТЗ учынены па віне пешаходаў.
- Студэнты ВНУ змогуць трапіць на практыку ў МЗС, прыняўшы ўдзел у конкурсе эсэ.
- Патрыятычны праект «Зімовы маршрут» пройдзе па двух раёнах Віцебскай вобласці.

Камунальныя тэхналогіі

ПАКЕТЫ З КУКУРУЗЫ ВЫРАТУЮЦЬ ЭКАЛОГІЮ?

Як кампасціраванне арганікі дапаможа паменшыць смеццевую праблему

Беларусь амбіцыйна плануе да 2035 года выкарыстоўваць 90% цвёрдых камунальных адходаў (ЦКА) замест таго, каб захоўваць іх на смеццевых палігонах (цяперашняя лічба — 25%). Згодна з марфалагічным складам смецця, з яго можна выбраць да 30% другасных матэрыяльных рэсурсаў (пластыку, шын, гумы, шкла, металу, паперы) і 40% арганічнага смецця («зялёныя» адходы ад абрэзкі дрэў і кустоў, зелле з агародаў, а таксама харчовыя адходы). А вось 30% адходаў не прыдатныя да другаснага выкарыстання. У краіне плануець стварыць магутнасці па перапрацоўцы арганічных адходаў біялагічнымі метадамі,

і да 2035-га іх выкарыстанне павінна дасягнуць 535 тысяч тон (пакуль перапрацоўваецца каля 2% арганікі). А летас у Слоніме пачаўся праект па правільным кампасціраванні арганікі, у якім удзельнічае каля 500 домаўладанняў. Пра планы на карысць ад смецця і асабліваасці абыходжання з ім цяпер расказалі спецыялісты.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

«БЯСПЕКА НАШАЙ ДЗЯРЖАВЫ ПА ЧЫНАЕЦА З ГРАІЦ»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Пра тое, што мінулы год для аічынных пагранічнікаў быў складаным, добра ведае Прэзідэнт і заўважае: леташнюю сітуацыю на граніцы яшчэ прыйдзеца сур'ёзна прааналізаваць.

«Па маім адчываньнях (а яны мяне рэдка падманваюць) я павінен сказаць, што ўпершыню за чвэрць стагоддзя, колькі працую Прэзідэнтам, пагранічныя войскі былі на вастры і ўпершыню былі правяраны ў сапраўдны мужчынскай рабоце. Яны не падавалі», — падзякаваў Прэзідэнт пагранічнікам і іх кіраўніку.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што абаронцы граніц заўсёды гатовы былі паднацца «па тры возе» — кожную хвіліну сітуацыя магла змяніцца.

Як вядома, і кіраўнік краіны гэтага ніколі не хаваў, да пагранічнікаў у яго асаблівае стаўленне. Сам калісьці служыў на граніцы, таму ўсе асаблівасці іх службы ведае на ўласным вопыце. Менавіта ён, вопыт, і сённяшняя баявая дысцыпліна салдат дае падставы казаць: «Нашы пагранічнікі ў поўнай баявой гатоўнасці. Так было, так ёсць і так будзе заўсёды. Малайцы, хлопцы. Пры ўсіх цяжкасцях, што абрынулі на іх у мінулым годзе, яны з гэтымі праблемамі справіліся. Зразумела, бяспека нашай дзяржавы пачынаецца з граніц. У рамках гэтых граніц забяспечваецца наш суверэнітэт. І суверэні ўнёсак у забеспячэнне суверэнітэту ў мірны перыяд, дзейсныя мерапрыемствы і работа забяспечваецца пагранічнымі войскамі».

Напльў бэжанцаў, канцэнтрацыя замежных войскаў уздоўж заходніх і паўднёвых граніц — аічынным пагранічнікам прыйшлося стаць больш пільнымі і разам з разведкай сачыць за тым, што адбываецца.

Заўважлі яны і тое, што на поўдні Украіна рыхтуецца «абараняцца ад мігрантаў» і пачала спецаперацыю «Палессе» побач з нашымі граніцамі. У процівагу

неабходна прымаць пэўныя меры ў Беларусі. Таму Аляксандр Лукашэнка папрасіў Анатоля Лапо выказаць сваё меркаванне на гэту тэму і прапанаваць далейшыя дзеянні на ўкраінскім напрамку.

Пагрозу бачаць некаторыя межыныя палітыкі і ў сумесных вучэннях Саюзнай дзяржавы, якія хутка маюць адбыцца. Трактуюць іх па-свойму і апаненты беларускай улады.

«Многія вялікія рашэнні ўжо былі прыняты. Тым не менш абстаноўка ўвесь час ускладняецца. Пераводзяць стрэлкі на нашы сумесныя вучэнні з Расійскай Федэрацыяй. Я ніколі не апускаўся да такога ўзроўню, каб палемізіраваць са сваімі супраціўнікамі. Сёння, атрымаўшы агляд (размова ідзе пра агляд інфармацыйных рэсурсаў. — «Зв.»), я са здзіўленнем працягаў, што ў нас адбылася акупацыя Беларусі. Я як Галоўнакамандуючы неак не заўважыў. Можна, вы мяне не праінфармавалі, што ў нас ажыццэўлена акупацыя Беларусі? — звярнуўся Прэзідэнт з жартулівым пытаннем да суразмоўцы і праціываў яму словы з агляду: «Уведзены войскі, працэс увядзення расійскіх войскаў на нашу тэрыторыю працягваецца, павінны прыехаць сюды 200 цяжкіх па 50 вагонаў. Гэта ў сярэднім будзе 80—100 тысяч жывой сілы, плюс уся тэхніка. Прапісаны ўвесь план акупацыі. Зянон Пазняк».

Кіраўнік краіны звярнуўся да асобы, словы якой ён праціываў, — Зянона Пазняка. Аляксандр Лукашэнка назваў дзвэчца анты-добра яго палітыкі і заважыў, што падар ва ведае Зянона Пазняка. «Чалавек недурны, разумее ўсё. Яны ўсе, збеглыя нашы, вельмі далёкі ад яго ў плане разумення», — зрабіў акцэнт Прэзідэнт.

Ён абвясціў выказванні апанентаў тэзісам, што ў 200 цяжкіх не можа змясціцца ні зайўленая колькасць вайскоўцаў, ні тэхнікі.

«Дзвэсце чыгуначных саставаў такога не змесцяць. Гэта элементна палітыка, нават калі ты не ведаеш, што такое армія і не

служыў там ніколі. Гэта простая школьная арыфметыка. Але справа не ў тым. Чаму я падкрэсліў гэта? Атрымліваючы інфармацыю ад разведкі, КДБ, пагранічнікаў, вад аналіз, я думаю: дзе ж ты быў, барацьбіт за суверэнітэт і незалежнасць у 20-м годзе, калі нас вось-вось гатовы былі акупаваць? Чаму тады не абараняў суверэнітэт і незалежнасць?» — сказаў Прэзідэнт.

Ён звярнуўся да аўдыторыі, якая з сур'ёзнасцю ўспрыняла выказванні палітычных апанентаў на конт «акупацыі».

«Ніколі, пакуль я Прэзідэнт і вы генерал, вы не дапусцілі акупацыі Беларусі. Гэтага не будзе ніколі ні з якога боку — ні злева, ні справа, ні з захаду, ні з усходу, поўначы ці поўдня. Ніколі. Мы памром, але гэтага не дапусцім. Не трэба спекуляваць на гэтай тэме», — заявіў кіраўнік краіны.

Па яго словах, пра беларуска-расійскія вучэнні было аб'яўлена загадзя. Прэзідэнт нагадаў, што мерапрыемства важнае, бо на паўднёвай граніцы прыйдзеца разгарнуць цэлы кантыгент беларускай арміі.

«Падобным палітыкам неабходна звярнуць увагу на канцэнтрацыю войск не толькі на граніцы Латвіі, Літвы, Польшчы, але і Украіны. Не мы першыя пачалі звяртаць увагу на нашу паўднёвую граніцу. Украінцы пачалі сцягваць туды войскі, не разумею, навошта», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Апошнія некалькі тыдняў у еўрапейскай прасторы ходзяць чуткі аб ваяўнічых планах Расіі па ўварванні ва Украіну. Плянуку наводзяць еўрапейскія сродкі масавай інфармацыі, прадстаўляючы схемы і карты магчымай вайны, і міністэрствы замежных спраў, якія рэкамендуюць сваім пасольскім работнікам пакінуць Кіеў. Так, ЗША, Аўстралія ўжо пачалі рыхтаваць ад'езд сваіх дыпламатаў, за імі ўслед збіраюцца і брытанцы. Закранулі гэтыя непаразуменні і нашу краіну.

З пагражальнай пазіцыяй у адносінах да Беларусі выступіў Дзяр-

жаўны дэпартамент ЗША. Вось што расказаў пра гэта Прэзідэнт.

«Прыехалі да нашых дыпламатаў у Нью-Ёрку і пагражаюць нам: «Калі вы дазволіце Пуціну і Расіі, дазволіце гэта і тое, то мы ўвядзём санкцыі, калі вы вернеце ядзерную зброю ў Беларусь, будзе тое і гэтае». Гэта ментарскі тон у адносінах да Беларусі», — дзеліцца кіраўнік краіны.

У адказ ён звяртае ўвагу на тое, што сказаў у Лунінец падчас наведвання вайсковай часці, а менавіта: нам не трэба ніякай вайны.

«Мы гэтыя ж амерыканцы рукамі палякаў, латышоў і самі асабіста падштурхоўваюць нас да такіх дзеянняў. Мы былі донарам бяспекі ў рэгіёне, нас цанілі за гэта. Навошта вы нас у 20-м годзе штурхаеце і робіце «агрэсарамі»? А зараз нам пагражаюць. Нам ужо горш не зробіш. Калі вы хочаце

нас увогуле паставіць на мяжу бездэна, вы ведаеце, як мы будзем на гэта адказваць», — паведамляе Аляксандр Лукашэнка.

Ён папярэдзіў старшыню Дзяржапагранкамітэта, што з нагоды развіцця сітуацыі вакол краіны, дзейнаў Вашингтона сітуацыя на граніцы, на жаль, лепшая за леташнюю не будзе і прыйдзеца абараняцца.

«Мы гэта ўмеем рабіць і гэта зробім. Я ў гэтым нават не сумняваюся. А тое, што нас тут пукаюць, папракаюць, хай вярнуцца да сваіх дзеянняў. Навошта Еўрапейскі саюз згарнуў супрацоўніцтва на лініі пытанняў граніцы? Яны ж згарнулі гэта супрацоўніцтва. Не мы пайшлі на эскаляцыю», — нагадаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён заслухаў прапановы Анатоля Лапо па абароне дзяржаўнай граніцы ў бягучым годзе і прыняў адмысловае рашэнне аб гэтым.

Каментарый у тэму

«Асноўныя намаганні ў ахове і забеспячэнні граніцы будзем засяроджваць на ўкраінскім напрамку»

Анатоль ЛАПО, старшыня ДПК, заўважыў журналістам, што 2021 год быў асабліва па сваёй напружанасці для пагранічнікаў — ніколі каля нашых граніц не было такой канцэнтрацыі войскаў памежных дзяржаў: «Вазміце польскі напрамак. Зараз на граніцы стаіць 15 тысяч чалавек. На кожных 200 метрах па 7-8 чалавек плюс палатка. Навошта яна? Напружанасць... Вазміце правакацыі: абстрэл нашых пагранічных слупоў, знішчэнне на польскім напрамку шчыткоў».

Галоўны пагранічнік краіны заўважыў, што любы пагранічны канфлікт пачынаецца з дробязяў. І Прэзідэнту ён далажыў, як не дапусціць перарастання дробязяў у поўнамаштабныя канфлікты.

«Сумежны бок нас да гэтага штурхае. Але мы, пагранічнікі, людзі адкаватныя, памяркоўныя, заўсёды ацэньвалі абстаноўку. Адрозжы: бяспека нашай дзяржаўнай граніцы будзе забяспечана любымі спосабам. Сілы і сродкі ў нас для гэтага ёсць», — падкрэсліў старшыня ДПК.

Анатоль Лапо расказаў, што ніколі не чакаў такога абвастрэння адносін з Украінай. І нават сёння для належнай аховы граніцы сумесных сродкаў дастаткова пры ўзаемавыгадным супрацоўніцтве.

«Дзесьці засяроджвалі намаганні мы, дзесьці — яны: мы граніцу абаранялі сумесна. Але да іх прыйшлі іншыя гаспадары, інструктары і паставілі іншыя задачы. Зразумела, абстаноўка змяняецца. Я Прэзідэнту далажыў, што сёлета асноўныя намаганні ў ахове і забеспячэнні граніцы мы будзем засяроджваць на ўкраінскім напрамку і на асобных напрамках, дзе, лічым, будучыя пагрозы нашай бяспекі», — патлумачыў старшыня Дзяржапагранкамітэта.

ПРА КАРУПЦЫЮ, АПК І ГІСТАРЫЧНУЮ ПАМЯЦЬ

Учора таксама Прэзідэнт прыняў з дакладам Генеральнага пракурора Андрэя Шведа

Кіраўнік кантрольнага ведамства расказаў пра вынікі работы праваахоўнага блока за 2021 год. Асабліва ўвагу ў дакладзе па просьбе Прэзідэнта Андрэя Шведа звярнуў на крымінальныя справы па экстрэмісцкай дзейнасці, важныя месца ў размове ўдзялілі і тэматыцы генцыду беларусаў падчас Вялікай Айчыннай вайны.

«Работа па генцыдзе — вельмі шырока гэта асявятляецца. Знайшлася падтрымка ў нашага народа. На якім этапе, на якім узроўні мы знаходзімся? Тут, вядома, будзе пастаянная работа. Дзякуй Богу, што старыя яшчэ жывыя, якія нам падказваюць, у якім кірунку працаваць і дзе шукаць факты ў нашай зямлі. Раскопкі маштабныя ідуць па Беларусі, — задаў кіраўнік краіны яшчэ адну тэму размовы. — На якім мы этапе знаходзімся? Калі прадыям у поўным аб'ёме міжнароднай супольнасці твар людзей, нашчадкі якіх сёння ходзяць вакол Беларусі і разам са збеглымі ў Польшчы, Літве і іншых краінах, у тым ліку ў Украіне, спрабуюць пранікнуць на тэрыторыю Беларусі, каб трапіць тут пад артыкул экстрэмісцкі?»

Прэзідэнт папрасіў Генпракурора звяртаць значную ўвагу на праблему карупцыі ў краіне. Раней, дзеліцца Аляксандр

Лукашэнка, яму асабіста даводзілася займацца гэтай праблемай.

«Безумоўна, я нікуды не сьду ад кантролю за гэтымі працэсамі, але хацеў бы, каб вы сур'ёзную ўвагу звярнулі на барацьбу з карупцыйнымі правамі ў нашым грамадстве», — дадаў Прэзідэнт.

Яшчэ адно пытанне на парадку сустрэчы — АПК, у якім, па звестках кіраўніка краіны, занадта праблем, перадусім з падзяжом жывёлы.

«Як ідуць справы? Як працуюць пракуроры на месцах для спынення падобнай практыкі?» — запытаўся ў завяршэнне Аляксандр Лукашэнка.

Генпракурор Андрэй ШВЕД паведаміў, што колькасць зарэгістраваных злачынстваў у мінулым годзе знізілася на 8% — у тым ліку злачынствы супраць асобы: забойствы, згвалтаванні (менш на 5%), на 7% менш людзей пакутавалі ад рук зладзей. Таксама суразмоўца расказаў кіраўніку краіны пра выўлеченыя наркарэпрэзы, выкараненне карупцыі, навядзённе парадку ў АПК, абарону праваў непаўналетніх.

«Прыняты меры па навядзённым парадку з дзіцячым харчаваннем у школах, па забеспячэнні мер бяспекі дзяцей, выключэнні фактаў траўматызму. Нагадаю, што ў нас была сур'ёзная праблема з работай атракцыйнаў. Не было мінімальнага мер бяспекі,

дзеці не толькі траўміраваліся, былі і факты бібелі», — звярнуў увагу Андрэй Швед.

Па яго словах, у мінулым годзе завяршана расследаванне асноўных спраў па экстрэмісцкіх артыкулах, звязаных са спробай дзяржаперавароту.

Усяго судамі разгледжана каля 1200 крымінальных спраў, па якіх асуджана больш чым 1600 чалавек.

Па даручэнні кіраўніка краіны Генпракуратура падрыхтуе нараду, якая запланавана на будучы месяц, па рабоце сілавога блока. На ёй плануецца выступленне Генпракурора па праблемных пытаннях і справаздачы ўсіх сілавых ведамстваў па недахопах, выяўленых пракуратурай у паўсудзённых дзейнасці.

«Гэта новы фармат. Ён накіраваны на тое, каб аператыўна з улікам вынікаў наглядчыцкай дзейнасці пракурораў абмеркаваць недахопы і прыняць меры па іх выдаленні, у першую чаргу ў рабоце праваахоўнага блока», — падкрэсліў Андрэй Швед.

Асобнай тэмай на дакладзе стала расследаванне спраў аб генцыдзе насельніцтва ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Андрэй Швед заўважыў, што Беларусь — адзіная краіна на постсавецкай прасторы, якая праводзіць паўнацэннае расследаванне такіх фактаў. Ужо дапытана 12,5 тысяч чалавек, аглядаюцца 300 месцаў масавых пахаванняў. У будучыя гады плануецца

даследаваць яшчэ некалькі соцень раней не вядомых месцаў масавага знішчэння мірных грамадзян.

Па словах Генпракурора, маштабы трагедыі 1940-х яшчэ належыць ацаніць.

«Я абазначу, што афіцыйная лічба нявінна забітых і замучаных людзей у Трасцянецкім больш як 200 тысяч. Сёння мы маем дакументы і сведчанні, што ў Трасцянецкім было знішчана не менш за 546 тысяч чалавек. Выўляюцца новыя факты, і размова ідзе, што ўжо колькасць знішчаных мірных грамадзян на тэрыторыі БССР складае каля трох мільянаў чалавек. Гэта лічба будзе ўдакладняцца. Маштабы таго, што было ў нашай краіне ў гады Вялікай Айчыннай вайны, яшчэ належыць сур'ёзна асэнсаваць», — мяркуе Андрэй Швед.

Ён дадаў, што Прэзідэнт краіны падтрымаў ідэю правесці сёлета міжнародную канферэнцыю па пытаннях генцыду насельніцтва БССР у гады ВАВ. Аляксандру Лукашэнку перададзены праект інфармацыйна-даведачных матэрыялаў аб злачынствах, што былі здзейснены акупантамі і калабарантамі ў 1940-я гады. Калі ён будзе ўхвалены кіраўніком краіны, гэтыя звесткі вышлюць генпракурорам 180 краін свету.

Матэрыялы падрыхтавала
Марыя ДАДАЛКА

«САЦЫЯЛЬНАЯ АДКАЗНАСЦЬ КОЖНАГА — ВЕЛЬМІ ВАЖНЫ АСПЕКТ»

Сярод значных паправак у Асноўны Закон нашай краіны ёсць тыя, што датычацца галоўных інтарэсаў кожнага з нас. Яны звязаны са здароўем і сацыяльнай падтрымкай. Безумоўна, пытанні аховы здароўя і сацыяльнай палітыкі выклікаюць павышаную цікавасць грамадзян. Што можа змяніцца ў актуальных для кожнага беларуса пытаннях? Чаму так важна замацаваць у Канстытуцыі пастулат пра абавязак кожнага клапаціцца пра сваё здароўе? Аб гэтым наша размова з генеральным сакратаром Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Дзмітрыем ШАЎЦОВЫМ.

— Дзмітрый Яўгенавіч, адна з паправак прапануе, каб грамадзяне прымалі меры па захаванні і ўмацаванні ўласнага здароўя, што і знайшло адлюстраванне ў дапаўненні да артыкула 45 Канстытуцыі. З якіх меркаванняў уносіцца такая змена і што вы як урач думаеце на гэты конт?

— Раней наша Канстытуцыя гарантавала толькі права на атрыманне бясплатнай медыцынскай дапамогі — за кошт бюджэту. Пра адказнасць самога чалавека за захаванне здароўя размова не шла. Лічылася, што ўсе мы апырэмы цэнім сваё здароўе. Я як медык лічу, што чалавечы арганізм — гэта самадасканалы механізм, і калі яго правільна эксплуатаваць, то працаваць ён можа вельмі доўга. Разам з тым як урач я бачу, як праводзіцца дыспансерызацыя, а гэта досыць вялікая нагрузка на бюджэт, бо раз на год кожнага чалавека трэба абследаваць, каб выявіць у яго фактары рызыкі раз-

віцця тых ці іншых хвароб ці калі яны ўжо ёсць, карэкціраваць іх. Мы часта сутыкаемся з тым, што на ўзроўні прыватнага звяна — у паліклініках — па пяць-шэсць разоў медыцынскія работнікі запрашаюць людзей на дыспансерызацыю, а яны не з'яўляюцца. А калі прыходзяць, мы бачым, што ў 20% і нават больш нашага насельніцтва няма прыхільнасці да выканання тых рэкамендацый, якія дае ўрач.

Класічны прыклад — 40-гадовыя, малады яшчэ мужчына, але доктар выяўляе шэраг фактараў рызыкі: атлусценне, ён курыць, яшчэ не крытычна, але з'яўляе алкаголем, вядзе маларухомы лад жыцця і як вынік мае гіпертанію хваробу. Урач яму дае рэкамендацыі: сесці на дыету, знізіць вагу, дадаць фізічнай актыўнасці, пастарацца кінуць курцы. Праз год ці два ў яго з'яўляецца яшчэ больш фактараў рызыкі, бо пацыент не прытрымліваецца ніякіх рэкамендацый. Таму і атрымліваецца, што

ў 45 гадоў здараюцца інсульты, развіваецца цукровы дыябет. Гэта тыя захворванні, якія можна не дапусціць.

Атрымліваецца замкнёнае кола: калі ў чалавека здараецца бяда, псіхалагічна ён не можа прызнаць, што сам вінаваты. Ён шукае вінаватага сярод работнікаў сістэмы аховы здароўя. Яны тут і цяпер мусяць даць яму новае здароўе. А дзе ж мы самі былі, калі нас папярэдзілі?

Усе мы, набываючы новы аўтамабіль, стараемся яго правільна эксплуатаваць: мянем масла, фільтры, бо, калі зламаецца рухавік, аднаўляць вельмі дорага. А вось за сваім «рухавіком», якім з'яўляецца сэрца, на жаль, сочым не так пільна. Таму адзін раз на год важна зрабіць тэагляд уласнага арганізма, што забяспечвае здаржава, і ўрач падкажа, на што звярнуць увагу. Калі б усе пацыенты прыслухоўваліся, было б вельмі добра...

Калі такая адказнасць за захаванне свайго здароўя будзе прапісаная ў Канстытуцыі, мы зможам павярнуць чалавека тварам да тых праблем, якія ў яго ёсць. Тут можна казаць пра абавязак выконваць рэкамендацыі медыцынскіх работнікаў. Таму гэты момант вельмі важны.

— Таксама прапануецца замацаваць у праекце захаванне сацыяльнай накіраванасці беларускай дзяржавы, у тым ліку

ў выглядзе бясплатнай аховы здароўя, адукацыі, сацыяльнай абароны інвалідаў, клопату аб моладзі і пажылых...

— Мы заўсёды былі дастаткова моцна сацыяльна арыентаванай дзяржавай. За апошнія дзесяцігоддзе шмат чаго зроблена ў плане сацыяльнай падтрымкі, асабліва для ўразлівых груп насельніцтва. Гэта і маладыя і шматдзетныя сем'і, і меры па стымуляванні на-раджалнасці, і падтрымка інвалідаў і дзяцей, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечных умовах, і мацярынскі капітал, і забяспечанасць жылём — усё гэта вельмі важна. Калі праводзіш сустрэчы ў працоўных калектывах, то першае пытанне, якое цікавіць людзей: ці застаецца сацыяльная падтрымка насельніцтва? Для людзей гэта надзвычай важна.

Неабходна сказаць, што ў прапанаваным праекце Канстытуцыі яна не проста захоўваецца, а некалькі рэчы прапісваюцца асобна. Найперш сацыяльная адказнасць кожнага, чаго раней не было. Дзяржава мусіла пра ўсіх клапаціцца і за ўсіх адказваць. Гэта, канешне, добра, але мы разумеем, што ёсць частка людзей, якія будучы імкунца стаць сацыяльнымі ўтрыманцамі. Дык вось тут прапісваецца сацыяльная адказнасць кожнага. Мы кажам пра тое, што не толькі за фізічнае здароўе чалавек павінен быць адказны. Калі ты працуеш і

зарабляеш і можаш дапамагчы іншаму, то трэба гэта рабіць. Бо ты жывеш у соц'юме, і побач ёсць людзі, якія маюць патрэбу ў сацыяльнай падтрымцы. Ёсць дзяржава, ёсць яе структурныя падраздзяленні на штатлівы тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, ёсць арганізацыі, якія працуюць для гэтых мэт, але кожны чалавек мусіць апекавацца тымі, каму патрэбна дапамога.

Не павінна быць такога, каб нашым медыкам і педагогам ставілі ў дакор, што мы, маўляў, плацім падаткі і нас абавязаны забяспечыць якаснай медыцынай і адукацыяй. Чалавек і сам павінен імкнуцца захаваць здароўе і атрымаць веды і навыкі. Гэта вельмі важны аспект — сацыяльная адказнасць кожнага.

Яшчэ адзін важны момант — сацыяльная інтэграцыя інвалідаў. Гэта наступны крок дзяржавы ў названым кірунку. І яго моцна дазваляе сабе толькі вельмі развітыя еўрапейскія краіны са стабільнай эканоміяй. Калі гэта будзе прапісана ў Асноўным Законе — Канстытуцыі, то і пасля будучы распрацоўваюцца законы, падзаконныя акты, накіраваныя на тое, каб людзі з інваліднасцю былі паўнапраўнымі членамі грамадства. Мы ўжо даўно працуем у такім кірунку, але павінен з'явіцца паскаралены імпульс на шляху сацыяльнай інтэграцыі людзей з інваліднасцю.

Старшыня Беларускага прафсаюза работнікаў аховы здароўя Вячаслаў ШЫЛА:

«Стан здароўя залежыць ад намаганняў самога чалавека»

— Гаворачы аб адказнасці кожнага беларуса за захаванне ўласнага здароўя, якая знайшла адлюстраванне ў прапанаваным дапаўненні да артыкула 45, адзначу, што гэты пастулат прапанаваны членамі Канстытуцыйнай камісіі, у прыватнасці медыкамі, якія працавалі ў яе складзе. Медыцынскія работнікі заўсёды падкрэслівалі, што стан здароўя залежыць не столькі ад сістэмы аховы здароўя, колькі ад намаганняў самога чалавека.

Увогуле, работнікаў галіны аховы здароўя пытанне змяненняў у Канстытуцыю, вядома ж, не магло пакінуць аб'якавымі. Безумоўна адабрэнне ў працоўных у медыцынскім асяроддзі выклікала замацаванне ў праекце захавання сацыяльнай накіраванасці беларускай дзяржавы, у тым ліку ў выглядзе бясплатнай аховы здароўя, адукацыі, сацыяльнай абароны інвалідаў, клопату аб моладзі.

Старшыня прафсаюзнай арганізацыі Гарадской бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі г. Магілёва Таццяна БЯЛЯЦКАЯ:

«Новая Канстытуцыя ўмацуе асновы дзяржаўнасці і вызначыць сучаснасць і будучыню краіны»

— Неабходнасць канстытуцыйных змяненняў выклікала патрабаванні часу і грамадска-палітычнымі і эканамічнымі падзеямі, якія адбываюцца ў Беларусі. Важна адзначыць сацыяльную накіраванасць новай рэдакцыі Канстытуцыі

Беларусі, арыентаваную на ахову асноўных правоў і гарантый кожнага чалавека, а таксама ахову інтарэсаў простых грамадзян і падтрымку людзей, якія знаходзяцца ў складанай жыццёвай сітуацыі. Асабліва ўвага ўдзелена выхаванню традыцыйных сямейных каштоўнасцяў, падтрымцы дзяцей і моладзі, клопату аб пажылых людзях і інвалідах, захаванню гістарычнай памяці аб Вялікай Айчыннай вайне.

Вельмі важна, захоўваючы даступнасць медыцынскай дапамогі, замацаваць у Канстытуцыі абавязак грамадзян прымаць меры па захаванні і ўмацаванні іх уласнага здароўя. Дзяржава траціць вялізныя сродкі на бясплатнае лячэнне людзей. Асабліва гэта стала заўважна падчас пандэміі. Узв'язь хоць бы вакцынацыю супраць COVID-19. Медыцынскія работнікі, якія першымі зрабілі прышчэпкі, зараз актыўна заклікаюць грамадзян пайсці па іх прыкладзе. Аднак, на жаль, не заўсёды застаюцца пачутымі. Докладнае разуменне кожным чалавекам меры асабістай адказнасці і ёсць абавязак грамадзян адказа на ставіцца да свайго здароўя.

Намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Ігар СТАРАВОЙТАУ:

«Артыкул 47 Канстытуцыі павінен стаць арыенцірам па ўдасканаленні заканадаўства, якое рэгулюе работу людзей з інваліднасцю»

— На працягу 25 гадоў Беларусь дакладна прытрымліваецца мадэлі сацыяльна арыентаванай дзяржавы, і невыпадкова, што ўжо ў праэмболе праекта Канстытуцыі падкрэсліваецца важнасць прыняцця пабудовы сацыяльна справядлівага грамадства, забяспечэння дабрабыту нашых грамадзян.

выклікаюць павышаную цікавасць з боку насельніцтва. Важна захаваць тое, што мы маем, а таксама прымножыць і актуалізаваць шэраг напрамкаў.

Як і раней, грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на сацыяльнае забеспячэнне па ўзросце, у выпадку хваробы, інваліднасці, страты працаздольнасці, страты карміцеля ў іншых выпадках, прадулжжаных законам. Дзяржава працягне працягваць асаблівы клопат аб ветэранах вайны і працы, а таксама аб асобах, якія страцілі здароўе пры абароне дзяржаўных і грамадскіх інтарэсаў.

У краіне зроблена ўжо шмат для таго, каб людзі з інваліднасцю былі раўнапраўнымі членамі грамадства. І зараз лічу неабходным замацаваць на ўзроўні Кансты-

Нельга таксама не адзначыць, што праект Канстытуцыі захоўвае пераемнасць з цяперашнім Асноўным Законом, гарантуючы грамадзянам права на працу, яго годную аплату, абарону эканамічных і сацыяльных інтарэсаў, замацоўваючы для работнікаў па найме максімальную працягласць працоўнага тыдня, якая не перавышае 40 гадзін.

У той жа час жыццё не стаіць на месцы. І нараўне з новымі выклікамі ўзнікаюць новыя мэты. Адна з іх — стварэнне роўных магчымасцяў для ўсіх без выключэння грамадзян. У сувязі з гэтым набывае асаблівае значэнне канстытуцыйнае замацаванне прынцыпу роўнасці для жанчын і мужчын у атрыманні адукацыі і прафесійнай падрыхтоўцы, працы і працоўванні па службе, стварэнні ўмоў для аховы працы і здароўя, а таксама прынцыпу роўнасці ў адносінах да інвалідаў.

Безумоўна, наша дзяржава і надалей будзе аказваць сацыяльную дапамогу ўсім, хто па аб'ектывных прычынах мае ў гэтым патрэбу. Але сёння гэтага мала. Таму хацелася б звярнуць асаблівую ўвагу на артыкул 47 праекта Канстытуцыі, які вызначае гарантыі інвалідам для ажыццяўлення правоў і свабод чалавека і грамадзяніна, па стварэнні для іх даступнага асяроддзя, паляпшэнні якасці жыцця, па падтрымцы сем'яў і людзей з інваліднасцю. Па сутнасці, гэты артыкул павінен стаць арыенцірам па ўдасканаленні заканадаўства, якое рэгулюе працоўную дзейнасць людзей з інваліднасцю.

У нашы дні, падчас інтэнсіўнага развіцця IT-тэхналогій, многія з тых, хто мае праблемы са здароўем, могуць працаваць з дому дыстанцыйна. Гэты напрамак будзе развівацца. Таксама прапрацоўваюцца змены ў заканадаўстве ў частцы кватавання працоўных месцаў для людзей з інваліднасцю. Важна адзначыць, што кватаванне не адмяняе інстытут браніравання, прадулжжаны законам аб занятасці насельніцтва.

Алена КРАВЕЦ.

ДАСЛЮНА

Міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ:

— Праект прапанаваных змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь закрэпае асноўныя інтарэсы грамадзян нашай краіны і базіруецца на магутным сацыяльным блоку.

Беларусь славіцца высокім узроўнем сацыяльнай абароны сваіх грамадзян. Чакана, што пытанні сацыяльнай палітыкі і змены, якія прапануюцца ў праекце Канстытуцыі,

ПАКЕТЫ З КУКУРУЗЫ ВЫРАТУЮЦЬ ЭКАЛОГІЮ?

Харчовыя і «зялёныя»

Яшчэ ў 2019-м у Беларусі назбіралася 3,8 млн тон цвёрдых камунальных адходаў, а ўжо ў 2020-м лічба стала 4,1 млн, і штогод яна працягвае расці. А захоўванне арганічнага смецця на палігонах цягне за сабой шэраг праблем, бо ў гэтай групе адходаў жывуць хваробастваральныя мікраарганізмы і ўтвараюцца парніковыя газы, расказала Ірына ВАГА, вучоны сакратар Інстытута жыллёва-камунальнай гаспадаркі НАН Беларусі:

— Цяпер у Беларусі існуе практыка змешанага збору ЦКА ў адзін кантэйнер. Гэта прыводзіць да забруджвання другасных матэрыяльных рэсурсаў (ДМР), зніжае іх якасць і магчымасць выманна са смецця. Харчовыя і «зялёныя» адходы неабходна збіраць паасобку. Каб дасягнуць станоўчага выніку, як сведчыць вопыт іншых краін, неабходны глыбокі селектыўны збор каля крыніц і стварэння — непасрэдна ад жыхароў. У нашай краіне ўжо ўведзены такія тэхналогіі бялагічнай апрацоўкі арганічнай часткі ЦКА, які анаэробнае кампасціраванне і анаэробнае кампасціраванне з атрыманнем біягазу з наступным выпрацоўкай і выкарыстаннем целлавой і электрычнай энергіі.

Спецыялісты інстытута ЖКГ даследавалі эканамічныя выгады ад гэтых тэхналогій на прыкладзе існуючых магунтасяў краіны і прыйшлі да высновы, што найбольш аптымальна для Беларусі тэхналогія — анаэробнае кампасціраванне ў палёвых умовах. Папярэднія даследаванні працэсу кампасціравання праводзіліся на базе Слонімскай ЖКГ. Сыравінай служылі драўляна-раслінныя адходы.

— Вынікі паказалі: калі не было асобнага збору арганічнай часткі адходаў, то валавое ўтрыманне свінцу перавышала ў некаторых месцах гранічна дапушчальную канцэнтрацыю. А вось там, дзе выкарыстоўвалі адходы пасля раздзялення збору, атрымалі гатовы кампост, утрыманне ўсіх цяжкіх металаў у якім было ў норме. На гэты прадукт атрыманы тэхнічныя рэгламенты, і ён выкарыстоўваецца для ўласных патрэб гаспадаркі — вырошчвання расады, кветак і газоннай травы, — агучыла вынікі даследавання спецыяліст.

Цяпер навукоўцы распрацоўваюць тэхналогіі вытворчасці арганічнага ўгнаення арганічнай часткі ЦКА і цэлюлозаўтрымлівальных матэрыялаў. Яны сцвярджаюць, што гэты тэхналогія дазволіць павялічыць аб'ём перапрацоўкі камунальных адходаў на 11—15 %, скараціць час

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

атрымання арганічнага ўгнаення з шасці да трох месяцаў (за кошт прымянення мікробіялагічных прэпаратаў), зменшыць затраты на працэс кампасціравання на 15—25 % і павысіць ураджайнасць сельгаскультур на 5—10 %.

Гіраскапічны пакет і вентыляцыйнае ядро

У Слонімскай раёне запланаваны для закладки восем эксперыментальных буртоў з розным утрыманнем арганічных кампанентаў. Прадугледжаны раздзелны збор трэсак і арганічнай часткі ЦКА, якая збіраецца з 500 кватэр аднаго з мікраараёнаў Слоніма, удакладніла Ірына Вага:

— Людзі збіраюць свае харчовыя адходы (лісце, зялёную траву, смецце з кухні і пілавінне) у біяраскладальныя пакеты. Наяўнасць апошніх — абавязковая ўмова, бо смецце ў іх адразу складзіруецца на пляцоўцы для кампасціравання і ўсё разам пасля перапрабляецца ў кампост.

Перш чым распачаць праект, жыхарам тлумачылі яго сутнасць і прапапоўвалі спецыяльныя вёдры, пакеты і памятки, дзе абазначана, якія адходы падыходзяць для кампасціравання. Шмат хто быў настроены скептычна, аднак знойшлі і нямала зацікаўленых, расказваў Сяргей ПЯТЛІЦКІ, намеснік дырэктара Слонімскай ЖКГ.

Для ўдзелу ў праграме арганічнага кампасціравання ў гаспадарцы ёсць адпаведныя машыны і механізмы. Смеццявоз, кантэйнеры для збору харчовых адходаў, якія пастаўлены на пляцоўках, варушыцель кампосту на палігонах, дадзены непасрэдна жыхарам выдаюць спецыяль-

ныя пакеты і невялічкага памеру адмыслова вентыляцыйныя вёдры.

— Першапачаткова мы разлічылі, што з 500 кватэр (пры разліку пяць кілаграмаў з чалавека ў месяц) будзе збірацца 7,5 тony адходаў у месяц. Мы зыходзілі з таго, што ў сям'і з чатырох чалавек за два дні ствараецца ядро «кухоннага» смецця. Праз больш працяглы тэрмін пакет пачне раскладацца проста на кухні. Нельга захоўваць біяраскладальны пакет з харчовымі адходамі і ў звычайным смеццевым вядры, бо ў вентыляцыйным вядры ўсё поўнаася адркрыта, і за суткі смецце ў ім падсушываецца. Гэта, прынамсі, адбываецца і з-за таго, што пакеты гіраскапічныя — прапускаюць паветра, а не вільгаць. Калі з вечара пакласці цэлы пакет харчовага смецця, раніцай у ім адходаў будзе на 20 % меней. А ў спецыяльнай памятцы, якую таксама атрымалі ўдзельнікі праекта, сцісла і з малюнкамі апісана, што трэба збіраць.

Камунальнікі не толькі забяспечылі жыхароў адмысловымі пакетамі і вёдрамі, але і ўстанавілі на смеццевых пляцоўках спецыяльныя ёўракантэйнеры з поліэтылену высокай якасці для збору і цэнтралізаванага вывазу харчовых адходаў. За месяц праграмы вывезлі 1400 тон харчовых адходаў, што не так і многа, кажучы спецыялісты, але ж пачатак пакладзены.

Рагавалі людзі на новую прапанову па-рознаму. Хтосьці пагаджаўся адразу, хтосьці казаў, што яму проста лянота займацца асобным зборам, — цікава, што гэта гучала ў асноўным ад моладзі. А вось 30—40-гадовыя жыхары з ахвотай падключыліся да праекта. Пенсіянеры таксама далучыліся амаль усе (да 90 %).

Камунальнікі стварылі групу па харчовых адходах у «Вайберы», дзе выкладаюць матывацыйныя відэа, а жыхары, у сваю чаргу, дадаюць уласную інфармацыю, які яны спраўляюцца. Тым не менш працэс пакуль рухаецца складана (з 500 кватэр удзельнічаюць толькі 160), удакладніў намеснік дырэктара. Пры гэтым некаторыя ставяцца да збору не надта пільна і кідаюць у смецце не толькі харчовыя адходы. Таму камунальнікі плануюць вывесці на пад'ездах дадатковую інфармацыю, чаму змешваюць адходы нельга. Спецыялісты галіны абцягаюць, што, пакуль у эксперыментальных буртах саспявае кампост (тры месяцы), яны будуць ладзіць розныя цікавыя мерапрыемствы, скіраваныя найперш на дзяцей. Менавіта малыя пасля будучага падштурхоўваюцца бацькоў дзейнічаць, а значыць, ёсць надзея, што больш смецця будзе перапрацоўвацца.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

Надвор'е

НАМЯЦЕ І ЗАСНЕЖЫЦЬ, А ПА ПОЎДНІ МАГЧЫМЫ НАВАТ ДОЖДЖ

«Уплывовыя» да нас зазірнуць атмасферныя фронты на гэтым тыдні. Яны прыносяць нашай краіне месцамі добраў ападкаў, паведамляюць спецыялісты Дэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

На працягу працоўнага тыдня — ападкаў ў выглядзе снегу і мокрага снегу, пры слабаадмоўных тэмпературах на захадзе і паўднёвым захадзе краіны магчымы дождж. У аўтарак на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць ападкаў і выглядае снегу, мокрага снегу, на захадзе з дажджом. Месцамі чакаецца туман і галалёд. На асобных участках дарог магчыма галалёдзіца. Вечер паўднёва-заходні, заходні ўмераны. Тэмпература паветра ўдзень будзе ад мінус 2 градусаў да 3 цяпла, па ўсходзе краіны — 3—8 маразу.

Марознае надвор'е пратрымаецца і ў сераду. У гэтыя суткі ўначы і раніцай на большай частцы тэрыторыі краіны, а ўдзень месцамі па паўднёвым захадзе пройдуць кароткачасовы снег. На асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Вечер заходні ўмераны. Тэмпература паветра ўначы складзе 2—9 маразу, пры праясненнях — да мінус 10—13 градусаў. Удзень будзе ад нуля да мінус 6 градусаў.

Даволі кантраснае надвор'е чакаецца ў чацвер. Калі па ўсходзе краіны будзе зусім холадна, то па паўднёвым захадзе — да плюсавой тэмпературы. У гэты дзень на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць снег, мокры снег, удзень па паўднёвым захадзе магчымы дождж. У асобных раёнах чакаюцца слабыя туман і галалёд, на дарогах галалёдзіца. Вечер паўднёвы, паўднёва-заходні ўмераны, удзень парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе 5—12 маразу, па ўсходзе пры праясненнях — мінус 13—15 градусаў, па паўднёвым захадзе — 1—4 градусаў ніжэй за нуль. Удзень — ад мінус 4 градусаў да 2 цяпла, па ўсходзе — да 6 маразу.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у пятніцу часам пройдуць ападкаў і выглядае снегу, мокрага снегу, па поўдні магчымы дождж. Месцамі чакаюцца слабыя туман і галалёд, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 4 градусаў да 1 цяпла, па ўсходзе — да мінус 6 градусаў. Удзень будзе ад 3 маразу да 3 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБИЦА

У ААН назвалі пяць глабальных пагроз

Генеральны сакратар Арганізацыі Аб'яднаных нацый (ААН) Антоніу Гутэрыш, выступаючы на Генасамблеі ў Нью-Ёрку, назваў пяць асноўных пагроз, з якімі свету дзевяццацца змагацца ў 2022 годзе. Аб гэтым паведаміла аўстрыйскае радыё ORF. «Пандэмія каранавіруса, кліматычныя крызісы, стан сусветнай фінансавай сістэмы, інтэрнэт-беззаконне, а таксама пагрозы міру і бяспецы — гэта самыя вялікія выклікі, якія стаяць перад светам цяпер», — заявіў Гутэрыш. Пазней, размаўляючы з журналістамі, ён адзначыў, што ў свеце цяпер назіраецца даволі «непрыгожая карціна». Аднак чалавецтва, паводле яго слоў, не можа дазволіць сабе раскошу проста каталагізаваць праблемы — іх неабходна вырашаць. Але збраць гэта можна толькі пры ўмове салідарнасці дзяржаў, падкрэсліў генеральны сакратар ААН.

Toyota прыпыняе вытворчасць на 11 заводах

Найбуйнейшы японскі аўтавытворца Toyota абвясціў аб прыпыненні на нявызначаны тэрмін вытворчасці на 21 лініі 11 заводаў унутры краіны. Адпаведная заява

апублікавана на сайце карпарацыі. У якасці прычыны часовага спынення работы называецца недахоп камплектуючых, а таксама рост колькасці выпадкаў каранавіруса. У рэлізе адзначаецца, што напярэдадні стала вядома аб 20 заражаных ковідам супрацоўніках прадпрыемства. Прагназуецца, што перабоі ў вытворчасці паўплываюць на выпуск каля 1500 аўтамабіляў, у тым ліку папулярных мадэляў Toyota Camry. Раней японскія СМІ паведамлялі, што па выніках студзеня бягучага года агульны аб'ём вытворчасці на заводах Toyota можа быць на 47 тысяч адзінак меншы за план.

У Турцыі здалі на металалом 500-метровы мост

У Анкары зламаныкі разабралі стары 500-метровы мост і здалі яго на металалом, паведаміла выданне Daily Sabah. Пераправа, пабудаваная ў 1936 годзе, была пашкоджана паводкай каля 400 гадоў таму. З таго часу ёй перасталі карыстацца. Некалькі тыдняў таму зламаныкі дэманціравалі мост на працягу чатырох дзён пры дапамозе спецыяльнай тэхнікі. У выніку яны атрымалі каля 70 тон металу, які паспяхова рэалізавалі за 36 тысяч долараў. Мясцовыя жыхары пры гэтым лічылі, што мост зносіць па распараджэнні ўлад. Усе, хто мае дачыненне да зносу моста, затрыманы.

На слыху

Развод на журавінах і драўніне

Жыхар Лельчыц падмануў шэраг грамадзян на агульную суму звыш 30 тысяч рублёў

У снежні мінулага года ў Лельчыцкі РАУС пачалі паступаць паведамленні ад жыхароў раёна аб тым, што 30-гадовыя мясцовыя жыхары на падставе набыцця завалоўданы сабранымі ў лесе ягадамі.

Усе яны расказвалі, што беспрацоўны мужчына сустракаў іх каля лесу на мікрааўтобусе, які браў у знаёмага, і скупляў сабраныя ягады журавін для далейшага перапродажу буйным нарыхтоўчыкам. Праз некаторы час, зарабіўшы пэўны аўтарытэт, ён пачаў браць ягады ў доўг, абцягаючы разлічыцца пасля перапродажу. Аднак разліку грамадзяне так і не дачакаліся. Праваахоўнікам вядома аб незаконным прысваенні звыш 830 кілаграмаў журавін на суму больш чым 5,6 тысяч рублёў.

Дарчы, як удакладняе аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гомельскага аблвыканкама, гэты ж грамадзянін аказаўся датычным да падману двух жыхароў Лельчыцкага раёна ў першай палове мінулага года. Ён ён назваўся гандляр драўніны і пабаяў прывезці тавар на агульную суму больш за 11 тысяч рублёў. Аднак, яго кліенты засталіся ні з чым. Акрамя таго, схему з продажам драўніны ён пракрыў у адносінах да жыхара Лідскага раёна. Там сума ўрону складае каля 15 тысяч рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

**ИНФОРМАЦИОННОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ**

Дата и время аукциона	25 февраля 2022 г. Начало аукционных торгов – 11.00
Место проведения аукциона	Брестская обл., Барановичский р-н, аг. Мирный, ул. Центральная, 4, административное здание ЗАО «Щара-Агро»
Организатор торгов	Закрытое акционерное общество «Щара-Агро», 225352, Барановичский р-н, аг. Мирный, ул. Центральная, 4, тел. факс: 8-0163- 43-92-32; +375-33-610-45-28
Продавец объекта	Закрытое акционерное общество «Щара-Агро», 225352, Барановичский р-н, аг. Мирный, ул. Центральная, 4, тел. факс: 8-0163- 43-92-32; +375-33-610-45-28
Наименование объекта торгов, реализуемого одним лотом	1. Капитальное строение с инв. № 110/C-118114, здание специализированное энергетик, наименование – котельная площадью 1167,0 кв. м. 2. Капитальное строение с инв. № 110/C-119150, здание специализированное иного назначения, наименование – газораспределительный узел площадью 12,6 кв. м. 3. Капитальное строение с инв. № 110/C-119152, здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад площадью 31,0 кв. м. 4. Капитальное строение с инв. № 110/C-119149, здание административно-хозяйственного назначения, наименование – административное здание тепличного комбината площадью 662,6 кв. м. 5. Капитальное строение с инв. № 110/C-119151, здание специализированное иного назначения, наименование – здание для производства соевых растворов площадью 15,2 кв. м. 6. Капитальное строение с инв. № 110/C-119153, здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад площадью 149,8 кв. м. 7. Капитальное строение с инв. № 110/C-119149, сооружение неустановленного назначения, наименование – бетонное покрытие (дорога) площадью 2008,6 кв. м. 8. Капитальное строение с инв. № 110/C-119080, сооружение неустановленного назначения, наименование – асфальтное покрытие (дорога) площадью 1669,6 кв. м.
Сведения о земельном участке: земельный участок с кадастровым номером 1204000001004014, расположенный по адресу: Брестская обл., Барановичский р-н, Малаховский с/с, 17, 1,6 север-восточное д. Глинце, площадью 4,1157 га, целевое назначение – для строительства и обслуживания зданий и сооружений тепличного комбината.	Право собственности, правообладатель – Республика Беларусь. Право постоянного пользования, правообладатель – ЗАО «Щара-Агро»
Обременения, связанные с Объектом торгов, земельным участком, на котором располагается Объект торгов: нет	
Начальная цена продажи Объекта торгов с НДС	181 849,60 белорусского рубля (двести восемьдесят одна тысяча восемьсот сорок девять рубль 60 копеек), в том числе НДС 20 %
Задаток	20 % от начальной цены Объекта торгов 52 369,92 белорусского рубля (пятьдесят две тысячи триста шестьдесят девять рубль 92 копейки). Задаток перечисляется на расчетный счет организатора аукциона ВУЗ3ВАР83012440050091000000 в ОАО «Белгоспромбанк», г. Минск, пр-т Жукова, 3, БИК ВАРВВУ2Х. Получатель платежа – ЗАО «Щара-Агро», УНН 200018843. Назначение платежа: «Задаток для участия в аукционе»
Информация по заключению и купле-продаже объекта	Победитель аукциона подписывает протокол о результатах аукциона в день проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, изготовлением правдоподобных документов на объекты, формированием земельного участка, в том числе государственная регистрация объектов и земельного участка, проведение независимой оценки, размещением извещения о проведении аукциона в средствах массовой информации, возмещаются Победителем аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения организатором аукциона в установленном порядке протокола о результатах аукциона. Договор купли-продажи заключается с победителем не позднее 2 (двух) рабочих дней с момента представления копий платежных документов, заверенных банком, о перечислении суммы затрат. Победитель аукциона уплачивает стоимость предмета аукциона в течение 10 (десяти) банковских дней с момента заключения договора купли-продажи.
Дополнительные сведения	Государственная регистрация сделки купли-продажи объекта осуществляется за счет победителя аукциона в течение месяца.
Продажа	Шаг аукциона составляет 10 % от предыдущей названной цены предмета аукциона. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену. Объект не может быть продан по начальной цене. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Заявки на участие в аукционе представляются: заявление на участие в аукционе по установленной форме, подписанное соглашением с ЗАО «Щара-Агро», индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.
При подаче документов на участие в аукционе представляется индивидуальный предприниматель и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.	
Дополнительная информация по телефону: 8 (0163) 43-78-75; мобильный: 375 (33) 610-45-28, e-mail: shara-agro@tut.by.	
Заявления с необходимыми документами на участие в аукционе принимаются по адресу: Барановичский р-н, аг. Мирный, ул. Центральная, 4. Закрытое акционерное общество «Щара-Агро» с 8.30 до 12.30 и с 14.00 до 16.00 по рабочим дням по 22 февраля 2022 года включительно	

**ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества**

ОАО «Барановичская СПМК-2» (УНП 200167456), объявляет о проведении **04.02.2022 г. в 09.00** публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке **bankrottorg.by**

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: <https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2022/01/spisok-imushhestva-baranovitskaya-spmk.pdf>

Местонахождение имущества: г. Барановичи, ул. Вильковского, д. 184.

Ознакомившись с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375296083100.

Продавец: ОАО «Барановичская СПМК-2», тел. +375293923903.

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурьского, д. 226, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 5 % от начальной стоимости лота не позднее **03.02.2022 г.** на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933 в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с **9.00 25.01.22 по 17.00 03.02.22** на bankrottorg.by.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах: свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП); устав юридического лица; решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения; для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Победителем торгов признается лицо, предложившее наибольшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися, предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме составили: стоимость размещения объявления в газете «Звязда» согласно счет-фактуре; аукционный сбор по недвижимоcти – 2 % от цены реализации предмета торгов; по остальным лотам – 7 % от цены реализации предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок и порядок оплаты (условия оплаты): для лота 01 (недвижимость) – в течение тридцати календарных дней со дня проведения аукциона; для остального имущества – в течение пятнадцати календарных дней со дня проведения аукциона.

**ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества**

ОАО «Дятловоремстрой» (УНП 500056186), объявляет о проведении **04.02.2022 г. в 09.00** публичных торгов в электронной форме на электронной торговой площадке **bankrottorg.by**

Перечень предметов торгов публично размещен по ссылке: https://bankrottorg.by/wp-content/uploads/2022/01/spisok-imushhestva-dyatlovoremstroj_torgi_04.02.22.pdf

Местонахождение имущества: г. Дятлово, ул. Советская, д. 73.

Ознакомившись с предметом торгов можно в рабочее время, предварительно связавшись с контактным лицом по тел. +375296083100.

Продавец: ОАО «Дятловоремстрой», тел. +375293923903.

Организатор торгов: ЗАО «БелБанкротАукцион», 220015, г. Минск, ул. Гурьского, д. 226, комн. 501; +375296083100; contact@bankrottorg.by.

Для участия в торгах необходимо уплатить задаток в размере 5 % от начальной стоимости лота не позднее **03.02.2022 г.** на р/с BY16 UNBS 3012 0116 4010 0000 8933 в ЗАО «БСБ Банк», БИК UNBSBY2X, УНП 193417684, получатель – ЗАО «БелБанкротАукцион». Назначение платежа: задаток за участие в торгах по лоту № (номер лота).

Заявления на участие в торгах принимаются с **9.00 25.01.22 по 17.00 03.02.22** на bankrottorg.by.

Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах: свидетельство о государственной регистрации юр. лица (ИП); устав юридического лица; решение высшего органа управления юридического лица об участии в торгах, о заключении договора купли-продажи предмета публичных торгов в электронной форме, по итогам их проведения; для физических лиц: 31, 32, 33 стр. паспорта.

Организатор торгов может отказаться от проведения торгов не позднее чем за пять дней до даты проведения торгов.

Оформление участия в торгах в соответствии с регламентом ЭТП. Победителем торгов признается лицо, предложившее наибольшую цену за предмет торгов.

Оформление результатов торгов в соответствии с регламентом ЭТП в день проведения торгов.

В случае признания торгов несостоявшимися предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (претендент на покупку), при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Затраты на организацию и проведение публичных торгов в электронной форме составили: стоимость размещения объявления в газете «Звязда» согласно счет-фактуре; аукционный сбор по недвижимоcти – 2 % от цены реализации предмета торгов; по остальным лотам – 7 % от цены реализации предмета торгов.

Срок подписания договора купли-продажи: в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Срок и порядок оплаты (условия оплаты): в соответствии с договором купли-продажи.

Утерянный представителем Белгосстрах по Октябрьскому району г. Минска бланк страховой отчетности – квитанция о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-С/У серии ВА № 176180 в количестве 1 экземпляра считать недействительными.

**ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ»
ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН**

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел. (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY.

Продавец: ООО «Вудкодер» (УНП 391002817) 21260, Витебская область, г. п. Шумилино, ул. Ситко, 16 в лице антикоррупционного управляющего ООО «Лэйджис», тел. +375 (29) 318-71-34.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **09 февраля 2022 г. 10.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

Предмет торгов – КАПИТАЛЬНОЕ СТРОЕНИЕ – АРОЧНОЕ СООРУЖЕНИЕ «ФОК», пл. 929,4 кв. м, с составными частями и принадлежностями – крыльцо, водопровод ввода, дворовая канализационная сеть, инв. № 203/C-18821, с кадастровым номером 2258551000010001782, пл. 0,9364 га, по адресу: Витебская обл., Шумилинский р-н, г. п. Шумилино, ул. Северная, д. 9.

Начальная цена предмета торгов – 7 394,00 бел. руб. без НДС. Тел. для ознакомления и осмотра +37529 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с **26.01.2022 г. 09.00 по 08.02.2022 г. 17.00**: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY3ZBPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за один день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победителем торгов (претендент на покупку) обязан оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о начале проведенных торгов было опубликовано в газете «Звязда» от 02.12.2021 г.

**РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ
И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)**

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего **Бешенковскому лесхозу (Продавец)**

Лот № 1:
Харвестер АМКДОП 2551,
инв. № 01240156, 2014 г. в.

Начальная цена с НДС – 83 070,00 руб.

Местонахождение: Витебская область, г. п. Бешенковичи, ул. Мичурина, 1.

Аукцион состоится 18.02.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск,
ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
☎ 8 (017) 324-70-57,
8 (209) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ АУКЦИОНА (В ПРОЦЕДУРЕ БАНКРОТСТВА)

Дата, время, место проведения торгов: 10.02.2022 11.00 г. Борисов, ул. Толстикова, 2

Лот	Сведения о предмете торгов	Кадастровый номер земельного участка	Начальная цена, руб.	Шаг аукциона, руб.
№ 1	Изолированное помещение (механический цех) с инв. № 610/D-67257	620850100010001929	334 530,00	18 585,00
№ 2	Капитальное строение (гараж) с инв. № 610/C-30057	нет	17 010,00	900,00
	Капитальное строение с инв. № 610/C-29928 (склад)			
	Железнодорожный путь (187,17 м.п.), расположенный г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 20			
№ 3	Здание склада серной кислоты, инв. № 610/C-30101	620850100010001938	42 840,00	2 150,00
	Здание гаража легковых автомобилей, инв. № 610/C-30098			
	Здание теплопункта, инв. № 610/C-29890			
№ 4	Здание пожарного поста и склада, инв. № 610/C-30089	620850100010001936	206 010,00	14 715,00
	Здание энергоцеха, инв. № 610/C-29987			
№ 5	Здание насосной станции, инв. № 610/C-30507	620850100010001935	79 310,00	5 665,00
	Отстойник шлама, инв. № 610/C-60043			
	Здание компрессорной, инв. № 610/C-29880			
	Здание насосной станции, инв. № 610/C-29915			

Местонахождение предмета торгов: Республика Беларусь, г. Борисов, ул. Толстикова, 2. Ознакомившись с предметом торгов можно по месту его нахождения по согласованию с продавцом.

Продавец: ПРУП «Борисовский хрустальный завод им. Ф.Э. Дзержинского», тел. +375291633331.

Организатор торгов: ООО «Консалтинговый центр МБА», г. Минск, ул. Мясникова, 39, комн. 331, тел. +375291070012.

Заявления принимаются с 24.01.2022 9.00 по 09.02.2022 16.00 г. Борисов, ул. Толстикова, 2.

Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 5 ноября 2021 г., 23.10.2021 г.

Претенденты вносят задаток в размере 1 % от начальной цены в срок не позднее даты окончания приема заявлений на р/с ПРУП «Борисовский хрустальный завод им. Ф.Э. Дзержинского» г. Минск, БИК ВАРВВУ2Х, УНП 600012031.

Срок возможного отказа от проведения торгов – не менее чем за пять дней до даты их проведения. Победителем торгов (претендент на покупку) возмещает затраты, связанные с организацией и проведением торгов в размере, установленном сметой расходов на проведение аукциона. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов заявление с приложением необходимых документов,

зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах. Победителем признается участник, предложивший наибольшую цену. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. В случае признания аукциона несостоявшимся предмет торгов может быть продан единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах, либо единственному участнику, явившемуся для участия в них, при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %. Договор купли-продажи предмета торгов подписывается с победителем аукциона в срок не позднее 20 дней от даты подписания протокола о результатах аукциона. Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление на участие в торгах с приложением следующих документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на расчетный счет продавца, копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя доверенности, выданной представителем юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также же копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица, легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Нататкі наваспечаных вяскоўцаў

ТВАРАЖОК АД ЗНАЁМАЙ КАРОВЫ

Днямі палуднавалі ў рэдакцыі разам з каляжанкай. «А ў мяне сёння тваражок ад знаёмай каровы, частуецца», — усміхнулася Валянціна Аркадзеўна і адклала мне ў талерку палову сваёй сабойкі. Пакуль яна пасьпала ласунак разынкамі, з цеплынёй распавядала пра людзей, якія — героі нашага часу — адны на ўсю вёску трымаюць рагулю. Казала, што ў таго, хто пакаштаваў хатняга тварагу, рука не падымаецца купіць крамавы.

І яе цудоўна разумею. Бо таксама ўжо трыці год набываю малочку ў мясцовага гаспадара. Калі пазнаёмілася з Кастусём, фермер так смачна расхвальваў свой клінковы сыр, што не купіць яго было проста немагчыма. Цяпер жа гэта мой любімы тваражны ласунак. Калі вязу яго дадому, не стрымліваю сябе: адломваю кавалачак ад гаспадарскага сыру, бы скарынку ад гарачага хлеба, і атрымліваю асалоду. Свежы, толькі з-пад прэсу, ён проста тае ў роце. І я цалкам згодная з Кастусём, што клінковы сыр па праве мусіць стаць беларускім брэндам.

Крамавы сыр я таксама час ад часу набываю. Але гаспадарскі з імі не параўнаецца. Ён для мяне больш чым проста сыр, бо яго зрабіў знаёмы чалавек, з якім мяне звязвае свая гісторыя. Адночы давялося назіраць, як фермер кладзе клінок з будучым сырам пад прэс. У гаспадара ён сучасны, металічны. Даўней жа, згадвае, прыладу для адціскання сыру рабілі з дрэва, а прэсавальныя дошкі з дрэва. Сіла ціску рэгулявалася вінтамі. Або проста каменем, які клалі на верхнюю дошку.

І колькасць такіх людзей-гісторый з кожным годам вясковага жыцця павялічваецца. Летась, напрыклад, пазнаёмілася з пчалярар з суседняй вёскі Плескае. Дарчы, дзякуючы Анатолю я ўпершыню пакаштавала валожкавы мёд. Цяпер заўсёды ў нашай хаце ёсць салодкі частунак ад знаёмых пчол. Насупраць Анатоля жыўць два браты, якія ў сезон вырошчваюць экалагічна чыстую гародніну. Пасля таго як бабылі на экскурсіі ў іх дагледжаных парніках і пакаштавалі агурок, які сапраўды ОК, усім рэкамендуем гэтых фермераў.

Цяпер і падтрымліваць усё сваё мы пачалі не адразу. Памятаю, два гады таму да нас на ўлазіны збіраліся прыехаць сябры з Віцебска. Хацелася, каб ім у нас было не толькі цёпла і смачна, але і цікава. Таму запланавалі паездку ў Мірскі ды Нясвіжскі замкі. Суседка Алеся параіла з'ездзіць яшчэ і ў Станькава: напярэдадні яна вазіла туды ў заапарк сваіх дзетак і засталася задаволеная. Гэтую размову выпадкова пачула яе бабуля. «У Станькава яшчэ паспеце. Пакажыце спярга сваё. Нашу Малую Вусу, якую падчас вайны на Мядовы Спас спалілі немцы. Адзіную хату, якая ўцалела, бо стаяла адасоблена, — як зараз памятаю словы Галіны Фёдаруны, якую ў 43-м годзе разам з астатнімі вуслянамі пагналі ў Гер-

манію. — Звазіце сяброў у наш лес, пакажыце мемарыял у памяць аб спаленай фашыстамі вёсцы Літавец...»

Сапраўды, часта мы думаем, што дзесьці там — цікавей. І пры гэтым не заўважаем незвычайнага перад уласным носам. З такімі думкамі мы з мужам і сынам селі ў машыну і паехалі шукаць лясную вёску, якая была спалена разам з жыхарамі (196 чалавек, у тым ліку 58 дзяцей) падчас карнай аперацыі «Якаб». Месца, дзе калісьці быў Літавец, уразіла да глыбіні душы: некранутая часам прырода, празрыстая цішыня, магутныя векавыя дрэвы, кранальны верх-прысвячэнне Рыгора Барудзіліна на барэльефе, лаўкі-пліты каля спаленых хат, на якіх няма каму сядзець, размаўляць, спяваць вечарамі пад гармонік...

На вяртанай дарозе знайшлі лясную крынцу, набралі чысцоткай халоднай вады.

Трапілі пад дождж і пабачылі сапраўднага дзіка. Прамоклія, але напоўненыя, вярталіся дадому.

Ужо потым выпадкова даведаліся, што за сем кіламетраў ад нашай вёскі, на ўздзенскіх могілках, стаіць адзін з самых незвычайных помнікаў архітэктуры Беларусі — піраміда вышынёй каля дзесяці метраў. Пабудавана яна не так даўно, як егіпецкія, на пачатку XIX стагоддзя. Гэта, аказва-

ецца, капліца-пахавальня старадаўняга беларускага роду Завішаў. Даследчыкі лічаць, што незвычайная форма з'явілася пад уплывам тагачаснай моды на егіпталогію. На жаль, пахаванні знакамітага роду разрабаваныя, але сам фамільны склеп стаіць і дагэтуль здзіўляе сваёй веліччу.

Ніколі не забуду, як упершыню прыехала на лецішча да сяброўкі. У доме, які дастаўся ёй з мужам ад бацькоў, поўным ходам ішоў рамонт. Натхнёная гаспадыня вадзіла нас па пакоях, заваленых дошкамі ды будаўнічымі інструментамі, і з непадробным захапленнем расказвала, што і дзе будзе. «Вось тут, уздоўж лесвіцы, са сцен будуць падміргаць партрэты, як у Гары Потэры. А з другога на першы паверх можна будзе спусціцца па джуравым канале. Прыездзеш наступны раз — адчуеш сябе сапраўднай Пэлі Доўгапанчоха». Алачка настолькі захаплялася сваім уяўным домам, што, як па ўзама чароўнай палачкі, гэта непадробнае захапленне перадалася і нам. Я і цяпер згадваю тую паездку з асаблівай цеплынёй.

Сёння і мы дзелімся са сваімі гасцямі тым, што нас натхняе. Едзем разам у лес збіраць ягады ды грыбы, сплаўняемся па нашай малюўнічай рацэ Усе на чаўне. І абавязкова частуюм тваражным сырам ад знаёмай каровы. У нашых віцебскіх сяброў, дарчы, з'явілася традыцыя. Штараз вязуць ад нас гаспадарскі сыр, смачнейшы за любыя цукеркі, у якасці гасцінца сваім бацькам. Каб і тыя, знаходзячыся за 300 кіламетраў, адчулі смак гасціннай Вусляндзі.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК,
фота аўтара.

Тэхналогіі

НОВЫ ЗУБ У ДЗЕНЬ ЗАКАЗУ

Першае камп'ютарнае абсталяванне для вырабу зубных пратэзаў з'явілася ў Гродне

Цяпер пацыенту не трэба хадзіць на шматразовыя прымеркі і адчуваць дыскамфорт ад масы для злёпка. Сістэма CAD/CAM — гэта першая такога кшталту камп'ютарная сістэма ў Гродне.

Яна набыта за кошт абласнога бюджэту і ўстаноўлена ў філіяле Гродзенскай цэнтральнай гарадзкогаўска-маталагічнай паліклінікі. Па словах загадчыка філіяла Аляксандра Корзун, новая тэхналогія цалкам адрозніваецца ад традыцыйнага пратэзавання і імплантацыі. Гэта значны крок ад ручной работы да лічбавага фармату ў стаматалогіі пры гарантыі высокай якасці работы.

Адбітак робіцца з дапамогай унутрыротавай відэакамеры. Увесь зубны рад відаць на экране камп'ютара. Затым па спецыяльнай праграме ствараецца трохмерны эскіз будучай артапедычнай канструкцыі. Эталонам для мадэлі могуць быць зубы самога пацыента, калі ж не, праграма сама падбірае аптымальны варыянт. Прычым прапануе некалькі розных канструкцый.

Калі мадэль узгоднена з пацыентам, інфармацыя перадаецца на фрэзерны станок, які таксама ўключаны ў сістэму абсталявання. На станку і адбываецца выраб будучага пратэза. Прычым усё робіцца ў аўтаматычным рэжыме, мадэль гатовая літаральна за чвэрць гадзіны. Пацыент можа атрымаць яе ў той самы дзень, калі зроблены заказ. Пры ручным рэжыме работы спатрэбілася б некалькі дзён. Спецыялісты адзначаюць высокую дакладнасць вырабу, яго трываласць і камфорт.

Сучасная камп'ютарная сістэма дапаможа і ў лянчэнні зубоў: падкажа, які зуб мае патрэбу ў замене. Матэрыялы могуць быць самія розныя — дыяксід цырконію, кераміка, кампазітны матэрыял і іншыя. Тэхналогія дапамогуць людзям нават з самымі цяжкімі клінічнымі выпадкамі.

Маргарыта УШКЕВІЧ,
Фота grodnnews.

Увага! Аб'яўляем конкурс

на самы крэатыўны фотаздымак «Маё вясковае дзяцінства»!

Выбегчы ранкам з хаты басанож ды рваць ягады проста з куста. Глядзіць козачка ды гуляць у даганялкі з курачкамі. Дапамагаць маме садзіць агарод і назіраць, як з сямечка вырастаюць смачная морква ці агурок. А потым есці вітаміны проста з градкі. Ляжаць з бабуляй на печы і чытаць цікавую кніжку. Шукаць на усыпаным зоркамі небе (у горадзе дакладна такога не пабачыш!) Вялікую і Малую Мядзведзіц. Збіраць у кошык, сплецены з лавы дзядулем, баравікі ды лісічкі. Ночыць усёй сям'ёй на беразе возера ў наміце. Раскласці з татам вогнішча і доўга глядзець на агонь... У кожнага свае асацыяцыі з дзяцінствам у вёсцы. Але ўсе іх аб'ядноўваюць нейкая непадробная цеплыня і шчырасць. Калі вы таксама лчыце, што вясковае дзяцінства — гэта ЦУДОўна, то наш новы конкурс для вас. Дасылайце здымкі вашых дзетак-кветак (з невялічкім апавяданнем пра фота) на электронны адрас hiadoxa@gmail.com або па пошце 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, рэдакцыя газеты «Звязда», з пазнакай «На конкурс». І, хто ведае, можа, кагосьці з нашых стальных чытачоў (якія таксама калісьці былі дзецьмі) конкурс натхніць пагартарч свае сямейныя альбомы? Арыгінальнасць і творчы падыход вітаюцца! Конкурс будзе праводзіцца на працягу года. Пераможцу чакае рэдакцыйны прыз.

МЕСЯЦАВЫ ПАСЯЎНЫ

Пры Месяцы, які расце, сокі з караня паднімаюцца да верхавіны і лісця — рэкамендуецца пасадка і перасадка раслін. Пры Месяцы, які ўбывае, сокі рухаюцца ад верхавіны да караня — час для пасадкі караняплодаў і абрэзкі раслін. Недапушчальныя дні для пасадак — маладзіковыя дні і дні зацьменняў.

НАЙЛЕПШЫЯ ДНІ ДЛЯ СЯЎБЫ І ПАСАДКІ РАСЛІН

Расліна	Студзень	Люты	Сакавік	Красавік	Май	Чэрвень	Ліпень	Жнівень	Верасень	Кастрычнік	Лістапад	Снежань
АГАРОДНІННЫЯ КУЛЬТУРЫ												
Агуркі	6-7	4	—	7—9, 19-20, 25—27	5—7, 18, 23-24	1—3	26	22—24	3-4, 30	1, 27—29	3-4, 30	1, 27—29
Баклажаны	16-17	12—14, 17-18	11—13, 16—20	7—9, 13—16	5—7, 10—14	1—3, 9-10, 19-20	3—5, 26, 31	22—24	9-10	6—8	12—14	9—11
Бульба, тапінамбур	29—31	26-27	25-26	21-22	18—20	15-16	12—14	9-10	5-6	2—4, 30-31	26-27	23-24
Буракі	16-17	7—9	6—8, 21-22	4, 17-18, 25—27	1-2, 5—7, 14, 27-28	19-20	16—18	13-14	13—15	11-12, 16-17	12—14	9—11
Гарох, фасоля, сачавіца, боб	11—15	7—11	9—11	4, 17-18	12—14, 18—20	9-10, 15-16	12—14	9-10	5-6	2-4, 11-12, 30-31	26-27	4—8
Кабачкі, патысоны, гарбузы	16-17	12—14, 17-18	11—13, 16—20	7—9, 13—16	5—7, 10—14	1—3, 9-10, 19-20	3—5, 26, 31	22—24	9-10	6—8	12—14	9—11
Кавуны, дыні	6-7	4, 12—14	11—13	7—9	5—7	1—3, 11-12	8—10	4—6	9-10, 28-29	6—8	3-4, 30	1, 27—29
Капуста белаканная ранняя	11-12	7—9, 12—14	11—13, 29—31	7—9, 17-18, 25—27	5—7, 12—14	9—12	8—10, 12—14	9—10	5-6, 9-10	6—8	3-4	4—6
Капуста белаканная сярэдняспелая і позняя, чырвоначанная, савойская	6-7, 13—15	7—9	6—8, 21-22, 25—26	4, 17-18	1-2, 14, 18—20	1—3, 11-12, 15-16	8—10, 12—14, 21-22	4—6	28-29	2—4, 30-31	26-27	1, 27—29
Капуста брокалі, квяцістая	6-7	4	6—8	4, 7—9, 15—18	1-2, 5—7, 12—14	1—3, 9—12	6—10	2—6, 29—31	28-29	11-12	3-4, 30	1, 27—29
Капуста брусельская, кальрабі	6-7, 11-12, 29—31	4, 7—9, 26-27	6—8, 25-26, 29—31	4, 17-18, 25—27	1-2, 18—20, 23-24, 27-28	15-16, 19-20, 23—25	12—14, 16—18, 21-22	9-10, 13-14, 17—19	5-6, 9-10, 13—15	2—4, 6—8, 11—12, 30—31	3-4, 26-27, 30	1, 4—6, 27—29
Кроп, пятрушка, базілік, сельдэрэй, цыбуля на зяленіва	16-17, 23-24	19—21	18—20, 29—31	15-16, 25—27	23-24	19-20	16—18, 26	13—14, 22—24	18—20	16-17, 23	12—14, 19—21	9—11, 17—18
Кукуруза, сланечнік, соя	6-7	4	29—31	10—12	7—9, 12—14	4-5, 9—12	1—3, 6—10	2—6, 29—31	9-10, 28-29	6—8	3-4, 30	1, 27—29
Морква	16-17	7—9	6—8, 21-22	4, 17-18, 25—27	1-2, 5—7, 14, 27-28	19-20	16-18	13-14	13—15	11-12, 16-17	12—14	9—11
Салата, шпінат, мангольд	8—12	5—9	4—8	4	1-2	13-14	10—14	7—10	3—6, 30	1—4, 9-10, 27—31	5-6, 26-27	2—6, 29—31
Памідоры	8—10, 16—17, 25—26	5-6, 12—14, 21—25	11—13, 21—24	7—9, 17—20, 28	5—7, 14, 18, 25-26	11—14	8—12	7—8	9-10	6—10	5-6	2—4, 29—31
Перац салодкі, горкі	16-17	12—14, 21—25	11—13, 21—24, 29—31	7—9, 17—20, 25—27	5—7, 14	11—14	8—12	4—8	9-10	6—8	12—14	9—11
Пятрушка, сельдэрэй на карань	21-22, 29—31	17-18, 26-27	16—18, 25-26	17—18	18—20, 27-28	15-16, 23—25	21-22, 31	17—19	13—15, 23-24	11-12, 21-22	17—19	14—16
Радыска, рэпа	16-17	7—9	6—8, 21-22	4, 17-18, 25—27	1-2, 5—7, 14, 27-28	19-20	16—18	13-14	13-15	11-12, 16-17	12—14	9—11
Рэдзька, бручка	16-17	19—23	18—22	15—18	5—7, 12—14	1—3, 21—25	18—22, 26	4—6, 15-16	11-15, 28-29	11-12, 16-17	12—14	9—11
Цыбуля на «рэпку», часнок	25-26	21—23	21—24	17—22	16—20	11—16	8—10	4—6	28-29	27	22	2—4, 29—31
Ячмень, пшаніца, авёс, жыта	16-17, 21-22	12—14, 17—21	11—13, 16—20	7—9, 13—16	5—7, 10—14	9-10, 19-20	16—18	13-14	9-10	6—8, 16-17	12—14	9—11, 14—16

ДЭКАРАТЫЎНЫЯ ДРЭВЫ, КУСТЫ І КВЕТКІ

Дэкаратыўныя ліяны, пакаёвыя ліяны	11-12	12—14	11—13, 18—20	7—9, 15-16	5—7, 12—14	1—3, 9-10	6-7, 26	2—4, 29—31	18—20	16-17	12—14	9—11
Кветкі з насення	16—22	12—18	11—18	7—14	5—11	1—3, 6—8	3—5, 26, 31	1, 22—24, 29	18—20, 23-24	16-17	12—14	9—16
Кветкі цыбульныя, клубневыя, з караня, у тым ліку пакаёвыя	16-17	12—14	21-22	17-18	14	19—20	16—18	13-14	18—20	16-17	12—14	9—11
Пікіроўка, перасадка кветак	23-24, 29—31	19—21, 26-27	18—20, 25-26, 29—31	15-16, 21-22, 25—27, 30	18—20, 23-24, 27—29	15-16, 19-20, 23—25	16—18, 21—23	13-14, 17—19	13—15	11-12, 23-24	7—9, 19—21	17-18
Размнажэнне кветак чаранкамі	2-3, 11-12, 21-22, 29—31	7—9, 17-18, 26-27	6—8, 16—18, 25-26	3-4, 13-14, 21-22, 30	1-2, 10-11, 18—20, 27—29	6—8, 15-16, 23—25	3—5, 12—14, 21-22, 31	9-10, 17—19, 27—29	5-6, 13—15, 23—25	2—4, 11-12, 21-22, 30-31	7—9, 17—19, 26-27	4—6, 14—16, 23-24

ЗАБАРОНЕННЫЯ ДНІ ДЛЯ СЯЎБЫ, ПАСАДКІ І ПЕРАСАДЖВАННЯ РАСЛІН

Студзень	Люты	Сакавік	Красавік	Май	Чэрвень	Ліпень	Жнівень	Верасень	Кастрычнік	Лістапад	Снежань
1—3	1—3	1—3	1—3, 29—30	15—17, 29—31	28—30	27—29	26—28	25—27	24—26	7—9, 23—25	22—24

КАЛЯНДАР НА 2022 ГОД

ПРАВЯДЗЕННЕ СЕЛЬСКАГА СПАДАРЧЫХ РАБОТ

Віды работ	Студзень	Люты	Сакавік	Красавік	Май	Чэрвень	Ліпень	Жнівень	Верасень	Кастрычнік	Лістапад	Снежань
Абганяцце, культывацця, рыхленне	1, 18—22, 27—29	14—18, 23—25	1, 16—18, 23—24, 27—29, 31	19-20, 23—25, 28-29	16—18, 20—22, 25-26	17-18, 21—23, 28—30	14-15, 18—20, 23—25, 28—31	11-12, 15-16, 19—21, 24—26	11—13, 16-17, 21—25	13—15, 18—22	9—11, 14—19	12—16, 21-22
Абрэзка дрэў і кустоў	4-5, 13—15, 23-24, 31	1-2, 9—11, 19—21, 28	1, 9—11, 18—20, 27-28	5—7, 15-16, 23—25	2—4, 12—14, 20—22	9-10, 17-18, 28—30	6-7, 14-15, 23-25	2—4, 11-12, 19—21, 29—31	7-8, 16-17, 26-27	4—6, 13—15, 23-24	1-2, 9—11, 19—21, 28-29	7-8, 17-18, 25-26
Барацьба з хваробамі	4-5, 13—15, 23-24, 31	1-2, 9—11, 19—21, 28	1, 9—11, 18—20, 27-28	5—7, 15-16, 23—25	2—4, 12—14, 20—22	9-10, 17-18, 28—30	6-7, 14-15, 23—25	2—4, 11-12, 19—21, 29—31	7-8, 16-17, 26-27	4—6, 13—15, 23-24	1-2, 9—11, 19—21, 28-29	7-8, 17-18, 25-26
Водазарадны паліў саду	6-7, 16-17, 25-26	2—4, 12—14, 21—23	2-3, 11—13, 21—22, 29—31	7—9, 17-18, 25—27	5—7, 14—16, 23-24	1—3, 11-12, 19-20	8—10, 16—18, 26-27	4—6, 13-14, 22—24	9-10, 18—20, 28-29	6—8, 16-17, 25—27	3-4, 12—14, 22-23, 30	1, 9—11, 19-20, 27—29
Высадка, пікіроўка і перасадка расады	23-24, 29—31	19—21, 26-27	18—20, 25-26, 29—31	15-16, 21-22, 25—27, 30	18—20, 23-24, 27—29	15-16, 19-20, 23—25	16—18, 21—23	13-14, 17—19	13—15	11-12, 23-24	7-9, 19—21	17-18
Знішчэнне надземных шкоднікаў	1, 16-17, 27—29	23—25	23-24	19-20	16—18	28—30	23—27	19—24	16—20	13—17	9—14	9—11, 21-22
Знішчэнне шкоднікаў, якія знаходзяцца ў зямлі	21-22, 29—31	17-18, 26-27	16—18, 25-26	21-22, 30	18-20, 27—29	15-16, 23—25	21-22, 31	17—19	13—15, 23—25	11-12, 21-22	7—9, 17—19	14—16
Нарыхтоўка каранёў лекавых раслін	2-3, 11-12, 21-22, 29—31	7—9, 17-18, 26-27	6—8, 16—18, 25-26	3-4, 13-14, 21-22, 30	1-2, 10-11, 18—20, 27—29	6—8, 15-16, 23—25	3—5, 12—14, 21-22, 31	9-10, 17—19, 27-29	5-6, 13—15, 23-25	2—4, 11-12, 21-22, 30-31	7—9, 17—19, 26-27	4—6, 14—16, 23-24
Нарыхтоўка надземнай часткі лекавых раслін	6-7, 16-17, 25-26	2—4, 12—14, 21-23	2-3, 11—13, 21—22, 29—31	7—9, 17-18, 25—27	5—7, 14—16, 23-24	1—3, 11-12, 19-20	8—10, 16—18, 26-27	4—6, 13-14, 22—24	9-10, 18—20, 28-29	6—8, 16-17, 25—27	3-4, 12—14, 22-23, 30	1, 9—11, 19—20, 27—29
Падкормка арганічнымі ўгнаеннямі	16-17, 25-26, 29-31	21—23, 26-27	21-22, 25-26, 29—31	17-18, 21-22, 25-27, 30	14—16, 18—20, 23-24, 27—29	15-16, 19-20, 23—25	16—18, 21-22, 26-27	13-14, 17—19, 22—24	13—15, 18—20	11-12, 16-17, 25—27	7—9, 12—14, 22-23	9—11, 19-20
Падкормка мінеральнымі ўгнаеннямі	2-3, 6-7, 11-12	2—4, 7—9, 12—14	2-3, 6—8, 11—13	3-4, 7—9	1-2, 5—7	1—3, 11-12	8—10, 12—14	4—6, 9-10	5-6, 9-10, 28-29	2—4, 6—8, 30-31	3-4, 26-27, 30	1, 4—6, 23-24, 27—29
Пасадка дрэў і кустоў	25-26	21—23	21-22	17-18	14—16	11-12	8—10	4—6	28-29	25—27	22-23	19-20
Праполванне, прараджванне ўсходаў	21-22, 29—31	17-18, 26-27	16—18, 25-26	21-22	18—20	6—8, 15-16	3—5, 12—14, 31	1, 9-10, 27—29	23—25	21-22	17—19	14—16
Прышчэпка	6-7	2—4, 12—14	2-3, 11—13	7—9	5—7	1—3, 11-12	8—10	4—6	9-10, 28-29	6—8	3-4, 30	1, 27-29
Укараненне парасткаў, размнажэнне парасткамі	6-7, 23-24	2—4, 19—21	2-3, 18—20, 29—31	15-16, 25—27	12—14, 23-24	9-10, 19—20	6-7, 16—18	2—4, 13-14, 29—31	9-10, 26-27	6—8, 23-24	3-4, 19—21, 30	1, 17-18, 27—29

ЯК ФАЗА МЕСЯЦА УПЛЫВАЕ НА ЎРАДЖАЙ

Ураджайнасць большасці пладовых культур шмат у чым залежыць ад таго, у якую фазу Месяца насенне ці расада былі пасаджаны ў зямлю. Прычым караняплоды і наземныя расліны рэагуюць на змены фаз Месяца дыяметральна процілегла.

Прамежак часу, на працягу якога Месяць робіць поўны абарот вакол Зямлі, носіць назву зорнага месяца. За гэты час Месяць праходзіць усе 12 знакаў задзянка.

Кожны са знакаў задзянка належыць да пэўнай стыхіі, якія маюць свае вызначаныя якасці.

- Да стыхіі Агонь належаць знакі Авен, Леў, Стралец
- Да стыхіі Паветра — Блізняты, Шалі, Вадаліў
- Да стыхіі Зямля — Цялец, Дзева, Казярог
- Да стыхіі Вада — Рак, Скарпіён, Рыбы
- Дні Паветра і Святла — Блізняты, Шалі, Вадаліў
- Дні Цяпла — Авен, Леў, Стралец
- Дні Холаду — Цялец, Дзева, Казярог
- Дні Пладоў — Авен, Леў, Стралец
- Дні Каранёў — Цялец, Дзева, Казярог (угнойваць у гэтыя дні)

○ Дні Кветак — Блізняты, Шалі, Вадаліў (угнойваць у гэтыя дні — атрымаем шмат кветак)

Становіцца Месяц у знакаў задзянка — гэта вонкавае ўздзеянне пэўных відаў энергіі, якія ўплываюць не толькі на рост і ўраджайнасць раслін (найбольшыя ваганні ўраджайнасці ў залежнасці ад пасадкі ў пэўным знаку задзянка заўважаны ў бульбы, радыскі і бабовых), але самае галоўнае — на стан глебы.

У залежнасці ад знака, у якім знаходзіцца Месяць пры сяўбе, расліны надзяляюцца тымі ці іншымі якасцямі. Могуць быць ураджайнымі з няясным насеннем або малаўраджайнымі з насеннем высокай якасці, высокімі або нізкімі, кволымі або моцнымі. Таму сяўбу, пасадку і перасадку раслін трэба праводзіць тады, калі Месяць знаходзіцца ў спрыяльных знаках для апрацоўкі зямлі і палівання: Цяльца, Рака, Дзева, Шалю, Скарпіёна, Казярога і Рыб, улічваючы фазу Месяца для розных раслін. У гэты ж час

праводзіцца чаранкаванне, робяцца прышчэпкі, укараненне вусоў.

Днём сяўбы насення лічыцца час, калі яно дакранулася да зямлі, або час, калі мы апусцілі яго ў ваду на замочванне. Гэта значыць, як толькі вільгаць пачала паступаць праз абалонку да зародка, можна казаць пра пачатак абуджэння. У гэты дзень закладваецца праграма расліны на ўраджай, якую нельга змяніць падчас перасадкі. Перасадкай можна толькі падкарэкціраваць стан расліны. Так, напрыклад, калі вы сялі ў Раку, то пікіроўкай у Дзеве ці Казярогу можна ўмацаваць каранёвую сістэму і сцэблы раслін.

Ёсць у аграастралогіі адно вельмі важнае правіла: калі для сяўбы падыходзіць знак задзянка, але не падыходзіць фаза Месяца, то трэба арыентавацца на знак і работу праводзіць у апошні дзень знаходжання Месяца ў гэтым спрыяльным знаку. Напрыклад, добры знак для сяўбы морквы — Цялец, а фаза Месяца, якая расце, нас не задавальняе. Тады сеем у Цяльцы, але ў апошні дзень знаходжання Месяца ў гэтым знаку. Фаза Месяца ў гэты дзень амаль не адб'ецца ў далейшым на росце і ўраджай морквы.

Прынята лічыць, што расліны, якія «растуць уверх», трэба саджаць на Месяц, які расце, а расліны, якія «растуць уніз» — на Месяц, які ўбывае. Да першай групы адносяцца, у прыватнасці, баклажаны, капуста, памідоры, агуркі і іншыя культуры, асноўнае фарміраванне пладоў якіх адбываецца над паверхняй зямлі. Да другой групы належаць буракі, цыбуля, морква і іншыя караняплоды. Плады гэтых раслін фарміруюцца пераважна пад зямлёй.

Пасадку і перасадку пладовых дрэў і кустоў лепш выконваць на ўбываючым Месяцы, калі энергія перацякае ад надземных парасткаў да каранёў. Гэта дадаткова паспрыяе лепшаму ўкараненню саджанцаў.

Катэгарычна не падыходзіць для пасадак і перасадак Поўня і Маладзік, таксама неспрыяльнымі звычайна лічацца дні да і пасля іх надыходу. Гэты час лепш прысвяціць апрацоўкам раслін ад шкоднікаў і хвароб, праполкам, падкормкам і паліў.

Пры пасадцы з улікам месяцавага календара варта прытрымлівацца наступнай тактыкі:

1. Калі спрыяльныя і знакі задзянка, і фаза Месяца адначасова — замочваем і саджаем насенне.
2. Калі задзякальны знак спрыяльны, а фаза Месяца — не, усе роўна замочваем і саджаем, што запланавалі.
3. У Маладзік і Поўню пасадкамі не займаемся.
4. У Льве і ў Вадаліве таксама нічога не сеем, а ў Авеце — строга на Месяц, які расце, максімум, што саджаем, — усялякую дробязь тыпу кветак-адналетнікаў і салатнага зялёнага.

Такі падыход дазваляе вырашыць важную праблему — мы не прастойваем паўмесяца, калі вясной, у самы пік сезона, Месяць пачынае ўбываць, і каля 15 дзён саджаць расаду перцаў, таматаў і агуркоў пры строгім падыходзе не дазваляецца.

І не забывайце, што месяцавы календар носіць выключна рэкамендацыйны характар. Значна больш важна арыентавацца на бягучыя ўмовы надвор'я і наяўнасць вольнага часу.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н.С. – извещает о проведении 28 февраля 2022 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 320С-37325, площадью 0,00 кв. м, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мазуто-хранилище . Составные части и принадлежности: мазутохранилище с резервуаром (а), пл. 72,9 кв. м, мазутохранилищем, общей пл. 50,7 кв. м, гаражами (б), общей пл. 97,9 кв. м, железобетонное ограждение, 69 м. п. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/18. Местонахождение: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8	41 847,17	4 184,72
2	Трактор сварочный МЗ1000, инв. № 60412, инв. № 60411	7 600,00	760,00
3	Трактор сварочный АДФ-800, инв. № 61042	3 000,00	300,00
4	Машина термической резки «Комета» МП-2К-1Пл-2-8-12-1, инв. № 60670. Стол к газорезательной машине «Комета», инв. № 60684	16 000,00	1 600,00
5	Машина термической резки «Комета М-Пл-2К-П-2-5-8-1», инв. № 60891. Стол раскройный к МТР «Комета», цех 2, инв. № 60993	38 650,00	3 865,00
6	Машина термической резки «Комета» МП-6Кл-2-5-10-8-1, инв. № 60728. Стол раскройный к «Комете», цех № 1, инв. № 60963. Стол раскройный к «Комете», цех № 1, инв. № 60982	40 500,00	4 050,00
7	Автомобиль МАЗ 53366 021, рег. № А1 2647, тип ТС – грузовой бортовой, тип двигателя – дизельный ЯМЗ-238, колесная формула 4х2, 2001 года выпуска	5 666,67	566,67
8	Трактор сварочный МЗ-ЗК-С, инв. № 61415	2 950,00	295,00
9	Сварочный трактор RILON, инв. № 61395	2 950,00	295,00
10	Трактор сварочный RIVCEN MZ1000, инв. № 61407	2 950,00	295,00
11	Сварочный аппарат HUGONG THMG1-500 в к-те, инв. № 60820	800,00	80,00
12	Сварочный аппарат Herman Shark 505M, инв. № 61332	10 000,00	1 000,00
13	Сварочный аппарат Herman Shark 505M, инв. № 61224	9 500,00	950,00
14	Склад для хранения баллонов, инв. № 61000	4 666,67	466,67
15	Стенд для сварки балок, инв. № 61409	2 450,00	245,00
16	Стенд для сварки балок, инв. № 61410	2 450,00	245,00
17	Стенд для сварки балок, инв. № 61417	2 450,00	245,00
18	Станок мод. 1В310Ф30, инв. № 50378	6 466,67	646,67
19	Станок мод. 1В310Ф30, инв. № 50368	6 466,67	646,67
20	Станок 1В340Ф30, инв. № 50374	4 600,00	460,00
21	Станок токарно-винторезный НВ340Ф30, инв. № 50390	5 533,33	553,33
22	Эстакада для легковых машин, инв. № 60401	3 266,67	326,67
23	Агрегат окрасочный «Вагнер» – 7000Н, инв. № 61409	1 333,33	133,33
24	Барабан для сушки песка, инв. № 61038	1 350,00	135,00
25	Воздухонагреватель ТС 300ЕК, инв. № 60729	8 950,00	895,00
26	Дистиллятор ДЭ4, инв. № 60977	1 083,33	108,33
27	Окрасочный агрегат «Меркур» 48:1,75 на колесах, инв. № 61418	2 700,00	270,00
28	Аппарат газированной воды «Дельта», инв. № 61244	2 400,00	240,00
29	Агрегат окрасочный «Вагнер» – 7000Н, инв. № 61384	1 333,33	133,33
30	Блок-контейнер (бытовка), инв. № 61392	1 750,00	175,00
31	Пескоструйная установка цеха № 1, инв. № 60633	11 000,00	1 100,00
32	Осушитель воздуха CDX-9, инв. № 60976	1 300,00	130,00
33	Токарно-винторезный станок «Монарх», инв. № 60577	11 450,00	1 145,00
34	Барная стойка 1750-600-1100с/з, инв. № 60799	700,00	70,00
35	Барный стеллаж 2520-450-2300с/з, инв. № 60798	1 350,00	135,00
36	Барная стойка 1770-1090-1100/2300с/з, инв. № 60800	1 550,00	155,00
37	Кран-балка г/л 2 тн, инв. № 50751	1 700,00	170,00
38	Кран-балка электрическая г/л 2 тн, инв. № 50132	1 440,00	144,00
39	Кран-балка г/л 2 тн, инв. № 50138	1 020,00	102,00
40	Кран-балка, г/л 1 тн, инв. № 50117	1 020,00	102,00
41	Таль электрическая, г/л 0,5 тн, инв. № 50240	1 020,00	102,00
42	Электротельфер УП-2ТН3, инв. № 50140	1 440,00	144,00
43	Кондуктор для изготовления панелей, инв. № 61400, ввод в эксплуатацию – 30.07.2015	1 200,00	120,00
44	Кондуктор для сборки портала К1034845 и боковых элементов к 1034843, инв. № 61419, ввод в эксплуатацию – 10.05.2017	1 650,00	165,00
45	Кондуктор для сборки стрелы ЕТ 2301-10.02, инв. № 61372, ввод в эксплуатацию – 27.12.2013	2 700,00	270,00
46	Кондуктор для сборки корпуса рюкзак ЕТ 2301-10.02, инв. № 61371, ввод в эксплуатацию – 27.12.2013	3 000,00	300,00
47	Кондуктор для обработки стрелы на станке МС21Г25, инв. № 61387, ввод в эксплуатацию – 31.07.2014	1 950,00	195,00
48	Кондуктор для сборки дорожек, инв. № 61383	4 150,00	415,00
49	Аппарат пельеулавливающий СИЛ-900 1,5/3000, инв. № 61261	400,00	40,00
50	Станок 4К722АФ-1, инв. № 50372	4 200,00	420,00
51	Стенд для испытаний коллектора центрального 130.00-52.00.9000, инв. № 60943	11 133,33	1 113,33
52	Установка для грибовидности балок, инв. № 61421	8 750,00	875,00
53	Пресс гидравлический П6332Б, инв. № 50161	9 700,00	970,00
54	Пресс гидравлический для вулканизации 100х400, инв. № 50231	4 950,00	495,00

Продавец: открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», 247210, г. Жлобин, Гомельская область, ул. Школьная, 8

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным данным: **И. (029) 303-53-09, Григоревич Павел Карлович. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBW 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLWBVY2X, дирекция ОАО «Белинвэстбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ПАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525225, к/с 30101810400000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИИН 7707083893, к/с 301118108000000154, БИК BLWBVY2X, ОАО «Белинвэстбанк», УНП 607000028, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **25 января 2022 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 24 февраля 2022 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения.

Для участия в аукционе представляется: документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о платеже; банка; юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, или решения либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством). **В случае если аукцион признан несостоявшимся, в силу того,** что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество, согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607.

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел.факс), 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 126-66-62, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ОАО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Би энд Би иншуренс Ко», г. Минск, ул. Я. Коласа, 38. Тел. + 375 29 688-04-88		
Предмет повторного аукциона			
Местоположение – Минская обл., Минский р-н, Шумицкий с/с, направление ТЭЦ-4, 3-й пер. Монтанжиков			
Лот № 1			
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес (номер дома)
Изолированное помещение № 1 (производственное помещение)	206,3 кв. м	600/D-91728	3А-4
Изолированное помещение № 2 (административное помещение)	221,7 кв. м	600/D-91729	3А-4а
Изолированное помещение № 3 (производственное помещение)	288,4 кв. м	600/D-91730	3А-4б
Складское помещение	205,2 кв. м	600/D-40243	3-7
Начальная цена лота № 1 (с НДС 20%) – 1 524 960,00 бел. руб. (снижена на 10 %) Шаг аукциона – 76 248,00 бел. руб.			
Лот № 2			
Административное помещение	233,6 кв. м	600/D-40239	3-5
Административное помещение	83,9 кв. м	600/D-40241	3-6
Начальная цена лота № 2 (с НДС 20%) – 627 480,00 бел. руб. (снижена на 10 %) Шаг аукциона – 31 374,00 бел. руб.			
Обременение: площадки помещений частично сданы в аренду (с информацией можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by)			
Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию, тел. +375 (29) 680-80-99 (Шубко Юлия Владимировна)			
Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, в том числе документ, подтверждающий внесение задатка с отметкой банка, в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в торгах и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцах заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона ipmtorg.by			
В случае регистрации на аукцион одного участника, предмет аукциона может быть продан данному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %			
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BEL30120048350080226000 в ОАО «Банк БельБЭЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа: ООО «ИПМ-Консалт оценка»			
Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона: предмет аукциона должен быть оплачен покупателем в течение 20 (двадцати) рабочих дней со дня проведения аукциона			
Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить организатору аукциона вознаграждение 3 % от цены продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения аукциона			
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 04.01.2022			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время проведения аукциона	10.02.2022 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»		
Дата и время начала и окончания приема заявлений	С 09.00 25.01.2022 до 17.00 08.02.2022 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»		
Контактные телефоны: +375 17-280-36-37; +375 44-704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by			

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предмет торгов – Лот: капитальное строение с инвентарным номером 100С-59564 (наименование: ПЕРЕХОДНАЯ ГАЛЕРЕЯ МЕЖДУ КОРПУСАМИ № 1 и № 2; назначение: здание административно-хозяйственное) площадью 1642,1 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Московская, д. 202, на земельном участке с кадастровым номером 14010000001033293 площадью 0,1208 га

Начальная цена, руб. (без учета НДС) 296 000,00 **Размер задатка, руб.** 29 600,00

Продавец: ОАО «Брестский электромеханический завод», г. Брест, ул. Московская, 202, тел./факс 80162321933. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329. **Р/с для перечисления задатка:** BY32BARB30127866600100000000, в ОАО «Белгоспромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка ВАРВBY2X, УНП 201028245. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенному договору купли-продажи. **Условия продажи:** без условий. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20 % от стоимости продажи объекта, а также возмещает затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона, в течение 3 рабочих дней со дня аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона

Аукцион состоится 01 марта 2022 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, порядок, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержится на сайте Организатора аукциона www.osenkabrest.by, а также можно узнать по телефону: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 28 февраля 2022 г. до 17.00

Уладзіслава АРЦЮКОЎСКАЯ:

«СМЕЛАСЦЬ У ТВОРЧАСЦІ — СЁННЯШНІ ТРЭНД»

На Нацыянальнай тэатральнай прэміі мюзікл-дэтэктыў «Джэк Патрашыцель» Маладзёжнага тэатра эстрады быў прызнаны найлепшым у секцыі «Музычны тэатр». Прыклад, калі поспех пачынаецца з асобных людзей, аб'яднаных агульнай мэтай і жаданнем выніку. І роля мастацкага кіраўніка калектыву Уладзіславы Арцюкоўскай у гэтым адметная. Як яна сама прызнаецца, магла б быць палкаводцам, распрацоўваць стратэгічныя планы і змагацца да апошняга патрона, але... Замест гэтага піша сцэнарыі, ставіць спектаклі і кіруе ўсімі творчымі працэсамі. І шчыра верыць, што змяніць свет можа кожны на меры сваіх магчымасцяў, характару і любові...

— Уладзіслава Ігараўна, з вашым прыходам у тэатр жанр мюзікла пачаў тут развівацца ў розных напрамках... Тры гады таму вы агучвалі жаданне працаваць плённа, і сёння ўжо можна падводзіць пэўныя прамежкавыя вынікі зробленага.

— Стабільна дванаццаць прэм'ер на год — такога, магчыма, больш нідзе і не сустранеш. І ў мяне часта пытаюцца, адкуль столькі творчай энергіі? А ў нас проста кожны займаецца сваім напрамкам: адны робяць канцэртныя праграмы, іншыя — пастановкі. Мы ладзім канцэрты ў Палацы Рэспублікі з тэлевізійнымі трансляцыямі і тым самым папулярызуем нашых артыстаў — у Беларусь часта сваіх проста не ведаюць. Многія планы парушыла пандэмія, нешта давалося мяняць, аднак мы не спыніліся. Проста даводзіцца прыстаёвацца да жыцця. Як эксперымент, нават рабілі канцэрт у батанічным садзе, што дазволіла сабраць аўдыторыю на свежым паветры.

— Тэатральнаму мастацтву ў адрозненне ад, скажам, кіно больш складана адаптавацца ў новых рэаліях, бо нават тыя ж інтэрнэт-пляюкі — гэта не раўназначная замена сцэне, і там успрымання не тое...

— Згодная, тэатр не павінен быць анлайн, бо тэатр — гэта магія, таямніца, жывая энергія. Калі не ўдалося данесці аўдыторыі свой пасыл, то яна і не атрымае катарсіс. Калі глядач выходзіць са спектакля, то ён павінен быць напружаны энергіяй. І для артыстаў кожная сустрэча з глядачамі з'яўляецца тым самым абменам энергіяй і магіяй, якія напаяюць усіх.

— Якія тэндэнцыі ўласцівыя сучаснаму мюзіклу і дзе мы, беларусы, у гэтым кантэксце?

— Сучасныя глядачы вельмі распешчаныя. Нават дзіця цяжка нечым здзіціць пасля тых магчымасцяў, якія дае яму тэлефон. Я, напрыклад, памятаю, наколькі была пад уражаннем, калі ў дзяцінстве глядзела ў ТЮГ «Міколку-паравоза». Сучасным дзецям ужо цяжка ўспрымаць гэтую гісторыю, бо яны бачаць пэўны прымітывізм, і ўсё ім здаецца несапраўдным. Але ж тэатр — гэта пэўная ўмоўнасць. І музыка з'яўляецца той самай вібрацыяй, якая стварае непаўторную атмасферу і ўздзейнічае на аўдыторыю. Таму мне і падабаецца жанр мюзікла, бо ён аб'ядноўвае тэатральнае і музычнае мастацтва. У нас сабраліся выдатныя вакалісты, адметная сугучнасць галасоў. Мы маем магчымасць сіламі такіх людзей рабіць неверагодныя рэчы. І, душою, за гэтым будучыня. Я разумю, што, напрыклад, такі жанр, як мюзікл-прытча — «Ты і я», яшчэ і на беларускай мове — складаны для успрымання. Мне нават у працэсе падрыхтоўкі

казалі, што я адчайна смелая, бо звычайна калі беларуская тэма падчымаецца, то гэта лапці, вёска і гэтак далей, а ў нас там багі, волаты, філасофія плюс мова, якую не ўсе дастаткова добра разумюць. Але калі ўсё так, то значыць, праблема ў нас саміх, што не маем павагі да роднага слова... Альбо іншы прыклад — мюзікл-дэтэктыў «Джэк Патрашыцель», гісторыя, у якой глядачам яшчэ трэба разабрацца, хто вінаваты, а хто не. Кожны раз, калі я бяруся за новыя тэмы, калегі кажуць, што я рызыкую. Але, па маім назіраннях, смеласць у творчасці — гэта сённяшні трэнд. Беларусь вартая, толькі мы, беларусы, вельмі баімся тое рабіць.

— Чым вы можаце растлумачыць гэтыя боязь і няўменне любіць сваё?

— Няўменне любіць — самае страшнае для беларусаў. І я не спісаваю гэта на ментальнасць ці гісторыю. На мой погляд, прычы-

і пакліча за сабой. Пачаць варты з малага, з саміх сябе. Навучыцца хваліць уласных дзяцей, ганарыцца тым, што робіць і стварае кожны з нас. А атрымліваецца, што часцей чуюш крытыку... У той жа Маскве кожны тэатр і артыст заўсёды скажуць вам, што яны самыя лепшыя, хоць, вядома, выходзяць пастановкі рознага ўзроўню, без гэтага ў творчасці ніяк. Аднак там будучы пераконваць, што іх работа выдатная. Вось да чаго трэба імкнуцца — да ўмення любіць сваё і радавацца за іншых.

— Мяне прыемна здзівіла і прадавала, што на вашым сайце размешчаныя кантакты розных службаў дапамогі тым, хто знаходзіцца ў сітуацыі нейкай залежнасці ці падвяргаецца гвалту... Чыя гэта ідэя і ці спрацоўвае яна?

Бліц-апытанне:

1. Любая форс-мажорная сітуацыя для мяне... — Гэта цікавае выпрабаванне.
2. Творчасць губіць... — Абыякавасць.
3. Тры эпізоды вашай біяграфіі, якія маглі б стаць асновай добрага сцэнарыя... — Мае дзіцячыя прыгоды, якія былі вельмі вялікімі. Абавязкова нешта пра першае каханне. І хацелася б яшчэ напісаць пра тшосьці, чаго са мной яшчэ не здаралася.
4. Назавіце фільм, які вы гатовы глядзець у любым настроі — Я вельмі люблю «Гары Потэра». Цуды і выдуманы свет мяне вельмі захапляюць. Творчасць Джана Роўлінга і тое, як яна прыдумала гэты твор, для мяне — той узровень, да якога я сама імкнуся.
5. Што вы думаеце пра сучасных жанчын? — Яны зашмат клопацца пра сваё аблічча. Я згодная з тым, што трэба сачыць за вонкавым выглядам, але варты думаць і пра духоўнае.

на — адсутнасць выхавання, што бярэ пачатак у дзяцінстве. У нас на падкорцы адкладваецца паўсюднае бурчанне, маўляў, усё ў нас дрэннае і мы такія ж. А глядзіш на людзей — і ўсе яны не дурні. Мая мама лічыла, што меланхолічнасць у нас — ад адсутнасці сонца, а як вынік, гэта адбіваецца на ўспрыманні навакольнага свету. Нам не хапае аптымізму. Калі, пачынаючы з сям'і, будзе прывівацца панучце любові да сябе, усіх, хто побач, то можна спадзявацца на змены. А мы ж часта нават не ведаем імёнаў сваіх суседзяў, не кажучы пра тое, каб запрасіць іх на гарбаты. Мы надоечы пачалі работу над новай тэмай, дзе прысутнічае рэлігія, і ў працэсе вывілася, што сярод супрацоўнікаў у нас ёсць глыбока веруючыя людзі. І, уявіце сабе, яны гатовы працаваць пакуль нават без аплаты, настолькі ім важная рэалізацыя ідэі. Я перакананая, што ўсе мы маем патрэбу ў духоўным. Галоўнае толькі, каб знайшліся тыя, хто падкажа шлях

— Я перакананая, што такая інфармацыя павінна быць на любых сайтах. Ніколі не ведаеш, дзе і ў які момант чалавек знайдзе яе, і, можа, менавіта гэта і падштурхне да дзеянняў. Псіхалагічныя праблемы заўсёды вельмі складаныя, і здарэцца, што часам людзям не так цяжка вылечыцца, як зрабіць крок насустрач такому рашэнню. Тут павінна быць узаемная павага.

Мы і тэатр будзем па гэтым прычыпле. Калі я толькі прыйшла сюды працаваць, то не ўсе былі настроеныя добразычліва. Але мы сталі размаляваць. Бывала, па гадзіне з кожным гаварылі. Я не шкадавала энергіі і часу, таму што разумела: людзям гэта патрэбна. Многія праблемы мы здолелі б вырашыць, калі б навучыліся размаляваць і чуць адно аднаго.

— А дзе вы бераце рэсурсы, каб аднаўляць энергію, якую траціце на работу з калектывам і творчы працэс?

можа лётаць. Таксама і глядачы, калі прыйдуць у наш тэатр і за праглядам спектакля вырвуцца са сваёй штодзённасці, то гэта сведчанне таму, што робім усё недарэмна. Я ў складзе рэжысёрска-пастаноўчай групы фестывалю «Вытокі» праехалася па беларускіх гарадах і ўбачыла, як жывуць людзі. У іх ёсць работа, сям'я, але няма захаплення. А без гэтага чалавек не атрымлівае напаяння. І калі людзі прыходзілі на нашы акцыі, я бачыла шчаслівыя твары. Ім тое патрэбна.

— Калі едзеце з гастролямі ў іншыя гарады, як сустракаюць?

— Часам людзі думаюць, што да іх прыехалі з Масквы. Чамусьці многія думаюць, што няма ў Беларусі добрых артыстаў, а толькі прыезджыя. У нас, напрыклад, працуе акцёр Руслан Чарнецкі, якога ведаюць па расійскіх серыялах, і таму перакананыя, што артыст не беларускі. Нашы прыезды даюць людзям наглядны прыклад, якіх выдатных артыстаў мы маем. Цікава было б паехаць з гастролямі па Расіі і паглядзець, як там нас будуць прымаць.

— Раней вы працавалі ў іншых тэатрах і нават абласця. Прыход у Маладзёжны тэатр эстрады — важны крок у вашай кар'еры?

— Я па адукацыі драматычны рэжысёр, але не скажу, што гэта рэла жаданнем ісці сюды. Мяне выклікаў да сябе міністр культуры (ім тады быў Юрый Паўлавіч Бондар) і прапанаваў гэтую пасаду. Я ўзяла час на роздум, бо не люблю непрафесіяналізму, вельмі педантычна ва ўсім, і таму не разумела, ці змагу справіцца з пастаўленай задачай, выбудаваць адносіны. Тут выральную ролю адыграў мой муж. Ён сказаў, што трэба пагаджацца, бо інакш нічога нідзе

так і не зменіцца, калі ўсе толькі і будзем сумнявацца і чакаць. Спачатку сапраўды было вельмі складана. Нехта не пажадаў працаваць са мной і сышоў, а на змену ім прыйшлі маладыя артысты-энтузіасты.

— Якіх прынцыпаў вы прытрымліваецеся як мастацкі кіраўнік тэатра?

— Я па жыцці не люблю здраднікаў і заўсёды давяраю людзям. Не люблю, калі ў вочы мне кажуць адно, а за спінай зусім іншае. Як для мяне, то лепш адразу скажы, што ненавідзіш. У мяне быў выпадак, калі мне адна калега так і сказала: я цярэць вас не магла, а потым прыгледзелася і зразумела, якая вы працавітая. Мы ж робім адну агульную справу. Не трэба крывадушнічаць, будзьце шчырымі.

— Яшчэ ў школе спектакль па вашай п'есе «Пакулы зоркі не згаслі» быў адзначаны ўзнагародай. Потым ва ўніверсітэце заўважылі вашу пастановку TUTTI FRUTTI. То-бок з самага пачатку вашага прафесійнага шляху жыццё з адабрэннем прымала вашу творчасць. Цяпер за плячыма вялікая колькасць пастановак, узнагарод, ці не даводзілася хварэць на зорную хваробу?

— Я заўсёды імкнуся глядзець на сябе збоку, паколькі ведаю, што зорная хвароба можа паглынуць любога і вельмі хутка. Таму час ад часу пытаюся ў сябе: ці не загулялася я? І пастаянна кудысьці бягу, нешта сабе прыдумваю. Прычым я такая з дзяцінства. Мне заўсёды патрэбен рух, новыя справы.

— Вашы дзеці таксама цягнуцца да творчасці?

— Так, мае дзецічкі ўсе знайшлі сябе ў творчасці, а я думаю, бо мы яны не хімікі ці матэматыкі? Чамоўная прафесія — гэта складаны шлях, дзе цябе ўвесць час б'юць, а трэба ўставаць і ісці далей. Неяк глядзела, як Сільвестр Сталонэ распаўваду пра свае спробы прабіцца. Сем гадоў пісаў сцэнарыі, і яму пайсоль адмаўлялі. Дабіўся ўсё ж свайго, але не кожны здольны столькі часу змагацца безвынікова. Нават першая нудная спроба можа зламаць чалавека, і ён сыходзіць у іншую прафесію. Таму тут трэба мець вялікую сілу.

— Якія рысы вашых персанажаў вам найбольш блізкія?

— Мне падабаюцца мужныя героі. У кожнага з іх вучуся дастойна прымаць любыя выпрабаванні лёсу. Эмоцыі ніколі не дапамагаюць. Хоць я вельмі эмацыянальная і сентыментальная чалавек, але ўсё залежыць ад кантэксту сітуацыі. Магу пачуць кранальную гісторыю і заплакаць — і тады гэта будзе слёзы ачышчэння. А ў астатнім дысцыпліную сябе, бо лічу, што кожны дзень — гэта барацьба і выпрабаванне, дзе трэба ўмець выстаяць.

— На вашу думку, ці можна сёння пралічыць поспех пастановкі, калі рабіць стаўкі на рэжысёра, склад артыстаў і г. д.?

— Як драматург я ведаю заўсёды, якія моманты могуць «стрэліць». Але творчасць — як вера, яна проста павінна быць. І самае галоўнае, каб сэрца спявала. А калі толькі галавой прачынаеш, то нічога не атрымаецца.

Алена ДРАПКО.
Фота з архіва герані.

БЕЛАСНЕЖНЫЯ МАРЫ

Захавальнікі традыцыі

Чаму на Навагрудчыне выцінанку называюць выбіванкай

СЕННЯ ўжо нікога не здзівіў выцінанкамі. Штогод напярэдадні навагодніх свят па ўсёй Беларусі людзі старанна выразаюць бялюткія сняжынкі, анёлкаў і ялінкі. Намалаванымі выцінанкамі аздабляюць кнігі, іх выкарыстоўваюць пры стварэнні анімацыі і афармленні спектакляў. І хоць выраб з паперы ўзораў і сілуэтаў вядомы яшчэ з часоў Леанарда да Вінчы, асабліваю папулярнасць на нашых землях выцінанка займела на мяжы XIX і XX стагоддзяў.

Сяляне бачылі ў панскіх дамах прыгожыя сурвэткі, абрусы, фіранкі. Дарагія ажурныя тканіны маглі сабе дазволіць не ўсе. Папера стала выдатнай альтэрнатывай. Пад рукой таленавітых майстроў узніклі далікатныя кветкі, птушчкі, арнаменты... У розных кутках Беларусі людзі шукалі свае падыходы да стварэння такой прыгожасці. На Навагрудчыне папяровых спраў майстры ўзбройваліся... малатком. Тут рабілі асаблівыя ўзоры, якія размяшчаліся на ромбападобнай сетцы, што імітавала гардзінае палатно. Нажніцамі падобныя роўныя ромбікі не зробіш, але дзякуючы народнай кемлівасці выйсеце было знойдзена: са складзенай у некалькі пластоў паперы іх можна выбіць. Таму і завуць тут выцінанку выбіванкай.

Яшчэ ў пасляваенныя гады бялюткімі папяровымі ўпрыгажэннямі ў вёсках пад Навагрудкам і Карэлічамі аздаблялі хаты — іх размяшчалі на вокнах, сталах, куфрах, паліцах, кляні на іх велікодных ўзоры, рабілі набожныя. Папяровымі фіранкамі аздабляліся і храмы. Перад Вялікаднем на вёсках нават прадавалі выкананыя ў гэтай тэхніцы сурвэткі пад пірагі і «дэкор» для хаты.

Праўда, век у такіх мастацкіх вырабаў быў кароткі. Штогод да свят выразаліся новыя ўпрыгажэнні, а старыя ніхто не захоўваў. З цягам часу, калі магазінныя рэчы пачалі выцясяцца самаробныя, выцінанкі на вокнах змянілі цоль і шторы. Пра старую традыцыю і незвычайныя тэхнікі маглі б забыцца, каб не энтузіясты, якія вырашылі не проста аднавіць выбіванку, але і даць ёй шанец на новае жыццё. У 2014 годзе навагрудская традыцыйная выцінанка-выбіванка займела статус гісторыка-культурнай каштоўнасці

Рэспублікі Беларусь як элемент культурнай спадчыны.

Пра выбіванку згадалі і падчас уручэння штогадовых прэміі «За духоўнае адраджэнне». **Кіраўнік народнага аматарскага калектыву Рэспублікі Беларусь клуба майстроў народнай творчасці «Калярэвая альтанка» Навагрудскага раённага цэнтру рамяства Наталля КЛІМКО** сёлета адзначана спецпрэміяй Прэзідэнта дзячан культуры і мастацтва за плённую работу па захаванні традыцыі вырабу беларускай выцінанкі.

Наталля Клімка — народны майстар паліцах, член Беларускага саюза майстроў народнай творчасці — стварае мастацкія рэчы і шчыра дзеліцца сакрэтамі вырабу папяровых цудаў. На якіх толькі святах, фестывалях і кон-

курсах не пабывала навагрудская выбіванка!

Сення яна вядомая ўжо і за межамі Беларусі. Заморскія госці ў цэнтры рамяства знаёмяцца з мясцовымі папяровымі тэхнікамі, і вырабы, зробленыя сваімі рукамі, вязуць на радзіму. Як «данеслі» мясцовым майстрам, недзе ў Швецыі ўжо свеціць ліхтар, аздаблены беларускай выбіванкай.

Сваім другім нараджэннем выбіванка абавязана ўраджэнцы вёскі Мілушава Навагрудскага раёна Ніне Шурак. Жанчына, рыхтуючы экспазіцыю гісторыка-краязнаўчага музея, вырашыла стварыць кучоцк вясковай хаты, і тут ужо ўспомніла пра старыя ўпрыгажэнні, якія рабіла яе маці. Яшчэ ў 1930—1950-х гадах мясцовыя жыхары пераносілі на паперу свае мары аб прыгожым спа-

койным жыццём — на фіранках і сурвэтках расціталі кветкі, з'яўляліся букеты, галубы, вяночкі. Каб выбіць складаныя ўзоры, у пасляваенныя гады ў народных майстроў у ход ішлі долата, расплюшчаныя цвікі, часам нават пустыя гільзы з пад патронаў. Ніна Пятроўна паспрабавала аднавіць традыцыю — і вельмі хутка знайшла паслядоўніцаў. Калі жанчыны не стала, яе справу працягнуў цэнтр рамяства.

Навагрудскую выбіванку заказвалі вучоныя, набывалі калекцыянеры. Пра яе распавядаюць настаўнікі ў школах, на Вялікідзень папяровыя ўпрыгажэнні можна ўбачыць у храмах.

Экскурсіі, майстар-класы, заняткі для малых і пажылых, выезды ў дзіцячыя летнікі з распаведам пра мясцовыя традыцыі спрыяюць захаванню папяровага майстэрства. Дзеці ў такой тэхніцы робяць святочныя паштоўкі. Дарослыя майстры прыдумляюць, як элементы выбіванкі можна выкарыставаць у разнастайных праектах. Педагог дадаткова адукацыі Волга Чубрык з дзяўчаткамі ў гуртку папяровай пластыкі стварылі калекцыю галаўных убораў у гэтым стылі.

Можна падумаць, як узоры выбіванкі перанесці на тканіну — такія прынтывы выдатна будуць выглядаць на адзенні і на сумках, а таксама на посудзе, на школьных сшытках.

Чаму б не аздабіць аграсадзібы і кавярні выбіванкай? Тым больш што яна мае ўсе шанцы на тое, каб стаць адным з брэндаў раёна.

Вярнуць імяны

НАШ ПЕРШЫ ЛІНГВАГЕАГРАФ

Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа ДНУ «Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры» НАН праводзіць шэраг мерапрыемстваў, прысвечаных 100-годдзю Інстытута беларускай культуры: круглыя сталы, прэзентацыі, сустрэчы вучоных са студэнтамі. Запрацаваў YouTube-канал, дзе будуць размяшчацца запісы мерапрыемстваў, якія праходзяць ва ўстанове, плануецца, што туды будуць выкладацца дакументальныя фільмы, відэазамаляўкі з дыялекталагічных экспедыцый ды іншыя сюжэты. Такія захады не проста спрыяюць папулярнасці навуцы. Яны знямаюць з нашай культурнай спадчынай, паказваюць, які шмат было зроблена беларускімі даследчыкамі. Нам сапраўды ёсць чым і кім ганарыцца. Так, адзін з круглых сталоў, што праішоў у Інстытуце мовазнаўства, быў прысвечаны выдатнаму лінгвісту Пятру Бузуку і набыткам нацыянальнай лінгвагеаграфіі.

Інстытут беларускай культуры аб'ядноўваў людзей, якія адкрывалі ўсюму свету беларускую мову, гісторыю і культуру. У 1929 годзе на яго базе была заснавана Акадэмія навук. Падмацаў аічынную навуку вучоным даводзілася ў вельмі складаных умовах. Многія даследчыкі, якія працавалі ў Інстытуце беларускай культуры ў 1920—1930-я гады, былі арыштаваныя. Вяртанне іх работ і іх імянаў ішло марудна, цяжка. Толькі ў 1980—1990-я гады гэтыя даследчыкі зноў апынуліся ў коле нацыянальнай эліты. Сярод навукоўцаў, пра якіх трэба згадаць і чыю спадчыну вывучаць, і Пётр Апанасавіч Бузук.

Таленавіты вучоны прыбыў у Беларусь па запрашэнні прафесара Уладзіміра Пічоты выкладаць у Белдзяржуніверсітэце. Хоць, магчыма, на яго прыезд паўплывалі

мовазнаўстве. Ён стаў пачынальнікам лінгвагеаграфічных даследаванняў у славістыцы, з'яўляўся адным з самых вядомых лінгвістаў пачатку XX стагоддзя. Такімі даследчыкамі маглі ганарыцца найбуйнейшыя цэнтры славістыкі.

Бузук быў адным з тых вучоных, якія сто гадоў таму стваралі беларускае мовазнаўства, пачынальнікам многіх новых напрамкаў у навуцы. Кола яго інтарэсаў было вельмі шырокім. Ён стаў першым лінгвагеаграфам — у 1928 годзе выдаў атлас «Спраба лінгвістычнай геаграфіі Беларусі». Разам з Некрашэвічам займаўся складаннем праграмы, па якой збіраліся асабліва беларускія гаворак. Вырашаў пытанні, звязаныя з рэфармай правапісу. Пётр Бузук адным з першых звярнуў увагу на такі кірунак даследаванняў як вывучэнне мовы пісьменнікаў і паэтаў. Ёсць у яго працы, прысвечаныя аналізу моўных асаблівасцяў твораў Цішкі Гартнага, стылю маладнякоўцаў. Дарэчы, ён быў сбрам літаратурнага аб'яднання «Маладняк», пісаў вершы і апа-вяданні.

У Інстытуце беларускай культуры Бузук быў старшынёй Фальклорна-дыялекталагічнай, пасля Дыялекталагічнай камісіі. У 1929 годзе ён становіцца вучоным сакратаром Інстытута мовазнаўства, а ў 1931—1933 гадах — яго дырэктарам. І раптам у біяграфіі з'яўляецца запіс, што ён з'яўляецца проста навуковым супрацоўнікам інстытута. Гэта звязана з рэпрэсіямі, праз якія праходзілі вучоныя. Не пазбег арыштаў і Бузук. Пра тое, з якімі драматычнымі

абставінамі сутыкаліся мовазнаўцы, сведчаць як іх біяграфіі, так і работы. Калі ў 1920-х гадах кіпелі дыскусіі, напрыклад, вакол правапісу, то ў 1930-х ужо няма такой актыўнасці, вучоныя асцерагаліся выказвацца персанальна, некаторыя работы выходзілі за подпісам «Інстытут мовазнаўства». Калі ў першыя пяць гадоў у Мінску ў Бузку выйшлі дзясяткі навуковых артыкулаў, то за 1931—1933 гады вядомыя толькі шэсць. І яму даводзілася працягваць навуковую работу ў найскладанейшых умовах, калі вялікая колькасць калег была арыштаваная, ён адчуваў, што і па яго ў лобы момант могуць прыйсці. А ў вучонага было чацвёрта малых дзетак...

У 1934 годзе Бузук быў арыштаваны і высланы ў Волагду, дзе спачатку працаваў бібліятэкарам, а пасля выкладаў у педінстытуце. Але пасля чарговага арышту ў 1937 годзе вучоны быў расстраляны. Цалкам рэабілітаваны толькі ў 1987 годзе.

Няпроста складалася і жыццё сям'і Бузук. Пасля арышту вучонага яго жонку і дзяцей пазбавілі кватэры. Жанчыне на дапамогу прыйшлі яе сёстры, якія працавалі актрысамі першага беларускага тэатра. Пра гэта згадала ўнучка даследчыка Кацярына Шашый-ташвілі. Бабуля распавядала ёй, што Пётр Апанасавіч быў вельмі мяккім, інтэлігентным, ніколі ад яго яна не пачула грубага, рэзкага слова. Ён меў вельмі добры голас. І як бы ён ні стаўляўся, колькі б у яго ні было спраў, пасля работы завітаў да дзяцей. Яны ішлі ў парк, і па дарозе ён спяваў малым арый на італьянскай, нямец-

кай мовах. На сямейных вечарах яны складалі бурэм, лічылі літары ў вялікіх словах. І хоць дзеці Бузукі выраслі таленавітымі, добра валодалі замежнымі мовамі, ім пры паступленні ў ВДУ адмаўлялі як нашчадкама «ворага народа».

Як заўважыла падчас круглага стала загадчык аддзела дыялекталогіі і лінгвагеаграфіі Інстытута мовазнаўства Вераніка Курцова, захавалася багатая навуковая спадчына гэтага таленавітага вучонага — і яна заслужоўвае таго, каб быў надрукаванай асобным выданнем.

Часам архівы падкідаюць цікавыя знаходкі. Так, малады даследчык Зміцер Крымоўскі, які цікавіцца гісторыяй мовазнаўства, шукае матэрыялы, звязаныя з вучонымі XIX—XX стагоддзяў, выпадкова натрапіў на рэцэнзію Бузукі на Расійска-беларускі слоўнік, падрыхтаваны М. Байкоўным і С. Некрашэвічам. Ён упэўнены, што яшчэ не аднаму пакаленню даследчыкаў хопіць работы ў архівах. Неабходна вяртаць памяць пра выдатных асоб, пераасэнсуюцца, вывучаць іх спадчыну, унёсак у аічынную навуку і культуру.

У хуткім часе з працамі вучоных Інбелкульту можна будзе азнаёміцца ў інтэрнэце. Супрацоўнікі Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Якуба Коласа НАН Беларусі ўжо перавялі многія з іх у лічбавы фармат. Гэты віртуальны праект запраўце на сайце бібліятэкі. Таксама ўстанова падрыхтавала вялікую выставу з нагоды стагоддзяга юбілею па выданні Інбелкульту.

Матэрыялы падрыхтавала Алена ДЗЯДЗЮЛА.

Письменніцкія вандроўкі

Рэха Буднага, цень Магдалены і музей трактароў

БУКВАР — СЛОВА БЕЛАРУСКАЕ

Сюды мы наведваліся і раней, колькі гадоў таму... Яшчэ да эпохі інтэрнэту і навігатораў. Звярнулі з сябрамі з шашы, убачышы знак з гучным для беларускай гісторыі назовам «Кухцічы». Але ішоў дождж, дарога ў лужынах-калюжынах, гістарычных аб'ектаў праз смугу не назіралася — і мы павярнулі назад. Цяпер зразумела, што шукаць трэба было не Кухцічы, а Першамайскае. Менавіта так сёння называецца мясціна, дзе была сядзіба старажытнага роду Завішаў, казаў аўтар першага падручніка на беларускай мове Сымон Будны, куды прыездзілі дзеячы беларускага адраджэння да мецэнаткі Магдалены Радзівіл...

Храм абарончага тыпу

Мы, нягледзячы на наўнянасць навігатораў, і цяпер усё-ткі трохі пабукалі, і вось бачым першы аб'ект... Музей трактарнай тэхнікі. Адкрыты ў 2020-м да 80-годдзя сістэмы прафесійна-тэхнічнай адукацыі. Напэўна, пастараўся Уззенскі сельсагаспадарчы вытворчы ліцэй, які сёння займае тэрыторыю былой сядзібы, «Жалезныя коні», што дзівілі нашых дзядуль-бабуль, урачыста пастаўленыя на каменныя п'едэсталы, каля кожнага — шылдэчка... Трактары, вядома, дзіўна глядзяцца на фоне старасвецкіх будынкаў з калонамі... Але ўсё дагледжана, а дадатковая цікавінка для прыцягнення турыстаў ніколі не лішняя.

А мы пачынаем наш агляд з самага старажытнага тут будынка... Які пераносіць нас ажно ў XVI стагоддзе, залатое стагоддзе Вялікага Княства Літоўскага. Калі, згодна з запісам ад 1 верасня 1567 г. «Попісу войска Літоўскага», уладальнікам маёнтка Кухцічы з'яўляўся намеснік князёў Радзівілаў Мацей Кавячынскі, які набыў Кухцічы ў пана Яна Глябовіча.

Род Кавячынскіх знакаміты, хоць незаслужана забыты. Кавячынскі герб «Астая» згадваюцца ў летапісах яшчэ ў XIV ст. Уладальнік Кухціч і саўладальнік мястэчка Узда Мацей Кавячынскі скончыў Вітанберскі ўніверсітэт у Германіі, дзе далучыўся да кальвінізму. Адным з кірункаў пратэстанцкага руху было асветніцтва, забяспечэнне народаў Святым Пісаннем на нацыянальных мовах. У 1561—1562 г. Кавячынскі разам з Сымонам Будным і шляхцічам Лаўрэнціем Крышкоўскім заснаваў друкарню ў Нясвіжы, карыстаючыся падтрымкай вядомага рэфарматара Мікалая Радзівіла Чорнага. Сярод кніг, выпушчаных там, былі выданы на старабеларускай мове, у тым ліку знамяніты Катэзізіс Сымона Буднага.

Пасля таго як спадкаемца Чорнага, Радзівіл Сіротка, перайшоў у каталіцтва, друкарню пратэстантаў у Нясвіжы закрыў, яе перанеслі — і, магчыма, менавіта сюды, у Кухцічы.

Тут жа, у Кухцічах, Мацей Кавячынскі будзе храм — кальвінісцкі збор... Праўда, ёсць версія, што з'явіўся ён раней, пры Глябовічах, якія таксама сталі пратэстантамі. Але дакладна вядома адно — пры Мацеі Кавячынскім гэты прысаджыты храм так званага абарончага тыпу дзейнічаў, і тут прамаўляў Сымон Будны.

Падыходзім да суромага будынка, узведзенага ў часы Ренэсансу. Магутныя сцены, з-пад тынкоўкі выглядае чырвоная кроў цэглы. Колішняга купала няма, але хоць бы дах уваголе ёсць, хай сабе руберойдны. Храм мае складаную дванаццацігранную форму — так званы кафалікон, сімвал гармоніі Сувету.

Паглядзець, што ўнутры, нельга... Усё шчыльна зачынена, вокны пазабіраныя дошкамі. З аднаго боку, нам як вандроўнікам крывідна — нельга зайсці і ўявіць казань Сымона Буднага. Магчыма, казаў ён тут нешта і пра карыстанне роднай мовай, як у прадмове да Катэзізіса — «Абы вашы княжыцкія міласці не толькі ў чужаземскіх языках кахалі, але бы сь теж... і того здана славного языка славенскага размілаваці і оным ся бавіці рачылі». З другога боку, радасна — спадчына захоўваецца, няхай пакуль у стане кансервацыі, але накрытая дахам, абароненая ад вандалаў, і ёсць шанец, што старажытны храм дачкаеаецца рэканструкцыі.

Так, гэта дзіва, што храм добра захаваўся... Бо калі ў 1938 годзе тут была арганізавана МТС «Пагранічнік», у будынку абсталёвалі падстанцыю, рухавік якой працаваў на мазуце. Тады шмат што змянілі, прыбралі гонтавы дах і закрыты бляхаю купал, пазбавілі ляпніну...

Зрэшты, Кухціцкаму збору не прывыкаць да перабудовы. Як многія беларускія храмы, ён пераходзіў з канфесіі ў канфесію. У XVII стагоддзі пры Крыштафе Кавячынскім, падкаморны менскім, стаў каталіцкай капліцай... У тым жа стагоддзі храм перабудоваў італьянскі архітэктар Карла Спампані ў стылі класіцызму. З'явіліся прытвор з вежамі, ляпныя гірлянды, пілястры, над уваходам геральдычны картуш, склеп-пахавальня пад алтарнай часткай.

Але абліча будынка засталася беларускім — суровы вой, які гатовы да выпрабаванняў і доўгай абароны супраць чужынцаў і ўласных няўдзячных дзяцей...

На адной са сцен храма чорная каменная шылдэчка: «Тут займаў апошняе заспакаенне сын зямлі беларускай князь Мікалай Вацлаў Радзівіл (1880—1914). І зверху надпіс: «Лёгка зямелька табе, княжэ, у роднай забытай старонцы».

І гэта нас пераводзіць да іншай часткі гістарычных Кухціч, да сядзібы, якая памятае ўладальнікаў-Завішаў. Бо Мікалай Вацлаў Радзівіл — другі муж апошняй уладальніцы Кухціч, Магдалены з Завішаў.

Прывід залатой шаблі

Да старажытнага роду Завішаў Кухцічы перайшлі ў канцы XVII стагоддзя, ад княгіні Барбары Горскай. У XIX стагоддзі заставіў апошні прадстаўнік роду Завішаў — Ян Казімір. З-за ўдзелу ў паўстанні 1931 года быў пазбаўлены права на графскі тытул. Але Ян Казімір выгада ажаніўся з Марыяй Квілецкай, фрэілінай імператарскага двара. У іх было тры дачкі. Адна, Альжбэта, «з асавлівацямі», яе нікому не паказвалі. Старэйшую, Марыю, дужа любілі — прыгажуня, сапраўдная свецкая дама, маці вазіла яе з сабою па баях... Трыюцю дачку, па імені Магдалена, лічылі непрыгожай і няўкладнай. Зусім маладзенькай, не пытаючыся згоды, выдалі замуж за графа Людвіка Красінскага, які быў старэйшым амаль на трыццаць гадоў. Шлобо быў няўдалы, без асаблівай прыязнасці. І Магдалену мы ведаем не як Красінскую, а як Магдалену Радзівіл, паводле яе другога замужжа.

Калі Магдалена першы раз аўдавала, ёй было трыццаць чатыры гады. Можна было пажыць згодна з ўласнымі інтарэсамі. Падчас падарожжа ў Англію ў 1904 годзе на парохдзе яна сустрэла князя Мікалая Радзівіла, нашмат маладзейшага за сябе. Але гэта была сустрэча аднадумцаў і вялікае каханне. Насуперак меркаванню «свету» Магдалена і Мікалай ажаніліся. Разам падтрымлівалі беларусчыню. А ў 1914-м Мікалай пайшоў добраахвотнікам на фронт і загінуў.

Ягонае цела адправілі сюды, у Кухцічы. Труну сустралі на станцыі Негарэлае, данеслі сюды на руках. Адпелі і пахавалі князя тут, у капліцы, былым кальвінісцкім зборам, пра што сведчыць убачаная нам таблічка.

Дарэчы, хутчэй за ўсё, астанкі князя да сёння тут... Калі ў храме абсталёўвалі падстанцыю, труну дасталі, праверылі на наяўнасць каштоўных прадметаў — а рабавалі яе, падобна, і раней, бо сярод мясцовых жыхароў хадзіла легенда, што князя пахавалі разам з залатой шабляй. Нічога каштоўнага не знайшлі, пакінулі астанкі на месцы, а зверху зацэментавалі.

Шыкоўнага палаца Завішаў, дзе калісьці ўчыняліся балі і збіраліся вядомыя асобы, няма... Азіраемся, спрабуючы зразумець, дзе ён мог стаяць. Рэшткі парку, пагоркі, на адным з якіх сёння стаіць альтанка, магчыма, як і калісьці. Напэўна, палац быў непадалёк ад флігеляў — іх засталася, здаецца, два. Падыходзім да аднаго з іх, якому порцік з чатырма калонамі надае больш-менш «панскі» выгляд. У дом таксама не зайсці, што, зноў паўтараю, і добра. Зазіраем праз шчыліны ў дошках, якімі забітыя вокны: інтэр'еры прадказальна не захаваліся. А вось у сутарэнні пралезці магчыма... Прычым і ў адным флігелі, і ў другім.

Сутарэнні я люблю... Так што прабіраюся туды, праз завалы цэглы і смецця, асвятляю ліхтарыкам скляпенністыя столі, уяўляю даўнія часы... Калі сюды прыездзілі бліскучыя госці, у тым ліку мінскі губернатар Карнілаў, калі Магдалена Радзівіл, якая насуперак арыстакратычнаму атачэнню прыхінулася да беларусчыны, збірала тут вядомых беларускіх дзеячаў...

Каля ўвахода ў сутарэнні чуваць нечыя галасы. Напэўна, бачылі намі на версе такія ж вандроўнікі, купка маладзёнаў, юнакі, дзюльчаты. Чую — абмяркоўваюць, заходзіць ці не заходзіць... Цёмна, страшна... А я тут у цэмы медзьвіру. Што рабіць? Пачакаць, пакуль сыдуць? Нарада турыстаў зацягваецца, нарэшце чуваць, як пад нечымі падашвамі хрусціць абваленая тынкоўка... Чакаць надакучыла, асцярожна выходжу з самай цёмнай часткі на больш асветленую...

Дружны віскат сведчыць, што маё з'яўленне заўважанае.

Што ж, няхай распавядаюць пасля, што бачылі прывід Магдалены Радзівіл. Урэшце, турыстычныя аб'екты за кошт легендаў і працвітаюць.

Яшчэ адзін захаваны будынак, стайня, сёння прыстасаваны пад нейкі рамонтны двор: стаяць трактары, машыны, працуюць людзі. Корпус выглядае някельска, чырвоная металчарапіца, пабелка.

Пад гербам «Лебедзь»

Успамінаецца тут, у Кухцічах, і Максім Багдановіч... Менавіта на грошы Магдалены Радзівіл выдадзены легендарны зборнік «Вянок», і герб Завішаў «Лебедзь» упрыгожвае тытульны ліст воляю выдаўцоў. А памятаецца апошні верш Максіма — «Я не самотны, я кнігу маю з друкарні пана Марціна Кухты»? Маладога віленскага друкара Марціна Кухту падтрымлівала ўладальніца Кухціч Магдалена Радзівіл, і ў гэтым сугуччы мне бачыцца цэлы ланцужок аліюці, пачынаючы з друкарні Сымона Буднага.

Пасля рэвалюцыі апошняя ўладальніца маёнтка Кухцічы Магдалена Радзівіл змушана была з'ехаць за мяжу. Потым савецкія ўлады адмаўлялі ёй у просьбах вярнуцца на Беларусь, бо яна ж падтрымлівала «нацдэмаў». У Польшчы ж яе не прымалі за аднанасць беларускай справе і за тое, што лічыла сябе беларускай, аднойчы нават моцна збілі. Памерла Магдалена 6 снежня 1945 года ў манастыры дамініканак у Швейцарыі.

Але хоць бы пасля смерці фундатарка беларускага руху вярнулася на радзіму. У ліпені 2017 года яе прах быў часова размешчаны тут, у старажытным храме Кухціч, дзе астанкі яе ўлюбёнага мужа. Потым перапахаваны ў касцёл св. Рохы ў Мінску.

Мы ад'язджаем з Кухціч у спадзяванні, што калі-небудзь вернемся і зойдзем у адноўлены старажытны храм, а ў адным з будынкаў былой сядзібы размесціцца музей Магдалены Радзівіл... А чаму б не памарыць? Магдалена ж тое ўмела.

Вы ведаеце, што буквар прыдумалі беларусы? Так, першы буквар у свеце быў падрыхтаваны менавіта нашымі продкамі, што колькі гадоў таму даўдзё вядомы даследчык, намеснік генеральнага дырэктара па навуковай рабоце Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Алесь СУША. І вось дніям на свет з'явілася яго ўнікальная манագрафія пра беларускія буквары. Даследчык эмацыянальна праінфармаваў:

— Адыблосы! Вынік калі гадоў работы з'явіўся на свет! Ёй аддаваўся амаль цалкам так шмат дзён, месяцаў, гадоў, удзень і ўначы, на выхадных і ў вопдпуску, дома і ў дарозе...

Навуковае даследаванне задумвалася да 400-годдзя першай кнігі пад назвай «Буквар», але істотна пашырылася ў параўнанні з першапачатковай задумай. У манագрафіі 336 старонак вялікага фармату, 8 раздзелаў, 125 параграфаў, 730 ілюстрацый, 1025 спасылак на апублікаваныя і архіўныя крыніцы. Разглядаецца гісторыя айчынных падручнікаў для пачатковага навучання ад старажытнасці да нашых дзён. Вялікая доля такія помнікі зусім невядомая нават даследчыкам, а іх ілюстрацыі публікуюцца ўпершыню.

— Каб сабраць весткі пра беларускія буквары, давялося аб'ехаць шмат краін, працаваць у дзясятках бібліятэк, музеяў, архіваў, шукаць у прыватных зборах і калекцыях, бо даўнія (ды і адносна сучасныя) беларускія падручнікі выключна слаба захаваліся ў самой Беларусі (ды што там, амаль не захаваліся). Па факце былі выкарыстаны ілюстрацыі з 78 дзяржаўных і прыватных калекцый у Беларусі, Аўстрыі, Вялікабрытаніі, Германіі, Даніі, Ірландыі, Італіі, ЗША, Латвіі, Літве, Польшчы, Расіі, Славеніі, Украіне, Францыі, Чэхіі і Швецыі, — тлумачыць Алесь Суша.

Буквароў захавалася нямшмат, бо гэты від кніг ва ўсе часы быў асабліва запатрабаваны і зачытваўся да дэрака. Да таго ж, на думку аўтара манագрафіі, гэта не толькі першая кніга для навучання грамаце, але і крыніца найвышэйшых агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцяў. Па гэтых выданнях можна вывучаць гісторыю культуры і адукацыі нашай краіны.

— Многія з даўніх беларускіх буквароў былі выяўлены адносна нядаўна. Гэта дазваляе нам спадзявацца, што новыя знаходкі яшчэ могуць быць зроблены ў будучыні. Сёння мы можам упэўнена сцвярджаць, што буквар стаў вельмі важнай з'явай у гісторыі айчынай культуры, паўплываў на развіццё нашага народа, станаўленне яго як нацыі. У той жа час буквар можа быць упэўнена названы і адным з культурных брэндаў Беларусі, сведчаннем выключнай ролі асветы ў жыцці нашых продкаў і сучаснікаў, яскравым дасягненнем творчага гэнія беларускага народа.

Манագрафію ўжо цяпер можна набыць у кнігарнях, у прыватнасці ў «Акадэмікнізе», і ў выдавецтве «Беларусь». Не прапусціце інфармацыю пра прэзентацыі.

Матэрыялы падрыхтавала Людміла РУБЛЕЎСКАЯ.

Деценский сельский исполнительный комитет Узденского района Минской области

16 февраля 2022 года

по адресу: аг. Деценка, ул. Школьная, 5А, кабинет председателя (2-й этаж, кабинет № 1) в 10.00 проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Продавец	Местонахождение участка	S (га)	Кадастровый номер	Начальная цена, руб.	Расходы по подготовке, руб.	Примечание
Лот № 1	Деценский сельисполком	д. Володьки, ул. Строителей, уч. 8	0,1500	625680202201000268	15 000,00	0 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению, газоснабжению, асфальт проектирование объектов транспортной инфраструктуры подлежат возмещению
Лот № 2	Деценский сельисполком	д. Дегтяное, ул. Грибная, уч. 3	0,1500	625680204301000123	12 000,00	1 756,32 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к водоснабжению, электроснабжению, газоснабжению
Лот № 3	Деценский сельисполком	д. Городище, ул. Центральная, 14А	0,1500	625680203401000048	9 000,00	1 784,52 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к электроснабжению, газоснабжению, асфальт
Лот № 4	Деценский сельисполком	д. Яловка, ул. Заречная, уч. 22	0,1500	625680215501000121	8 000,00	1 842,74 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к электроснабжению, газоснабжению
Лот № 5	Деценский сельисполком	д. Зеленый, ул. Центральная, уч. 6А	0,2500	625683803601000031	5 500,00	76,50 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к электроснабжению
Лот № 6	Деценский сельисполком	д. Дегтяное, ул. Лесная, уч. 8А	0,1500	625680204301000122	11 000,00	1412,99 + расходы на публикацию	Имеется возможность подключения к электроснабжению, газоснабжению

Целевое назначение участков – для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов.
Задаток в размере **10 процентов от начальной цены** земельного участка перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением (квитанция) на счет № BY47AKBB36410625001146000000 Деценского сельского исполнительного комитета в ЦБВ № 625 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Узда, МОО АКБВВУХ, УНП 601068632.

Граждане, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.
Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: аг. Деценка, ул. Школьная, 5А, кабинет управляющего делами (2-й этаж), с 8.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00 по рабочим дням по **11 февраля 2022 года** включительно.

Участники аукциона должны представить следующие документы:
• заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;
• квитанцию об оплате задатка с указанием номера лота, заверенная банком;
• копию документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования (скерокопия паспорта);
• представителем гражданина – нотариально заверенную доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представляющие граждан, представляют документ, удостоверяющий личность.
Заключительная регистрация – с 9.30 до 9.45 в день проведения аукциона.

Аукцион состоит по каждому лоту при наличии не менее двух участников. В случае если участник один, аукцион признается несостоявшимся и комиссия имеет право принять решение о продаже единственному участнику аукциона земельного участка в размере его начальной цены, увеличенной на 5 процентов (с согласия участника).

Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.
Победителю за предмет аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи на аукционе, путем самостоятельного выезда к месту нахождения этих участков. Справки по телефону: (801718) 35135, 35149.

Более подробная информация об аукционах, условиях участия размещена на официальном сайте Узденского районного исполнительного комитета: info@uzda.gov.by, либо по телефонам: (801718)35135, (801718)35149, +37533238481

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении вторых повторных электронных торгов № 2022.Б.002.00005

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении вторых повторных электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего Дочернему строительному унитарному предприятию «Передача механизированной колонна № 196- Минского областного производственного проектно-строительного унитарного предприятия «Минскоблестрой», УНП 690019088, в отношении которого открыто производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 278-25/2019 в экономическом суде Минской области.

Номер лота, вид выставляемого на вторые повторные электронные торгов имущества:

Лот № 1. Недвижимое имущество. Информация о предмете торгов, в т. ч. место нахождения:
капитальное строение с инв. № 613/С-13374 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Полевая, 10, площадь 43,5 кв. м, назначение – здание специализированное энергетик, наименование – здание ТП, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623050100001002194, площадью 0,0065 га, целевое назначение – для обслуживания здания подстанции КТП (право постоянного пользования).

Начальная цена: 18 970,00 руб. без учета НДС (освобождение от уплаты НДС согласно п. 2.30.2 ст. 115 НК РБ).

Минимальная цена: 5420,00 бел. руб. без учета НДС.

Лот № 2. Недвижимое имущество. Информация о предмете торгов, в т. ч. место нахождения:

кап. строение с инв. № 613/С-9517 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, д. 38, площадь – 649,0 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административное здание. Кап. строение с инв. № 613/С-9519 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, 38, площадь – 422,0 кв. м, назначение – здание обрабатывающей промышленности иного назначения, наименование – здание арматурного цеха. Кап. строение с инв. № 613/С-9520 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, д. 38, площадь – 408,4 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада ГСМ. Кап. строение с инв. № 613/С-9518 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, д. 38, площадь 723,8 кв. м, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – здание столярного цеха. Кап. строение с инв. № 613/С-9521 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, д. 38, площадь 185,9 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада, составные части и принадлежности: крыша, наименование с инв. № 613/С-12190 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, 38, площадь – 28,4 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада ГСМ. Кап. строение с инв. № 613/С-9516 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, д. 38, площадь 273,8 кв. м, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – здание столярного цеха. Кап. строение с инв. № 613/С-9521 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, 38, площадь 185,9 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада, составные части и принадлежности: крыша, наименование с инв. № 613/С-12190 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, 38, целевое назначение – для обслуживания производственной базы (право постоянного пользования).

Водонапорная башня железобетонная, площадью 9 кв. м, инв. № 114; здание гаража площадью 151,5 кв. м, инв. № 108; здание компрессорной площадью 36,6 кв. м, инв. № 48; здание котельной на газу площадью 403,6 кв. м, инв. № 676; здание пропарочной камеры площадью 140,5 кв. м, инв. № 112; здание трансформаторной КТП площадью 37,6 кв. м, инв. № 318; забор 39,5 м п. инв. № 2,5 шт.; забор ж/б инв. № 113;

Местонахождение имущества: Минская обл., Крупский р-н, г. Круглики, ул. Московская, 38.

Начальная цена: 478 079,46 бел. руб. без учета НДС (освобождение от уплаты НДС согласно п. 2.30.2 ст. 115 НК РБ).

Минимальная цена: 136 594,13 бел. руб. без учета НДС.

Размер шага составляет 5 процентов от начальной цены лота. Имеющиеся изменения в отношении имущества – нет.

Дата и время начала и завершения вторых повторных электронных торгов: 11.02.2022 с 9.00 до 16.00.

Вторые повторные электронные торгов проводятся на электронной торговой площадке Коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» по электронному адресу: http://etp.vit.by/.

Для участия во вторых повторных электронных торгах на электронной торговой площадке по электронному адресу: http://etp.vit.by/ необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и прейти аккредитацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток в срок до **16.00 10.02.2022.**

Задаток по лоту № 1 в сумме 948,50 (девятьсот сорок восемь рублей 50 копеек) белорусских рублей, **по лоту № 2** в сумме 23 903,97 (двадцать три тысячи девятьсот три рубля 97 копеек) белорусских рублей должен быть зачислен на счет коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга», УНП 39047566, р/с BY93MTBK30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВУ22.

Условия вторых повторных электронных торгов по лотам № 1 и 2: победитель электронных торгов (единственный участник электронных торгов, выразивший согласие на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов) обязан: в течение 5 рабочих дней со дня проведения электронных торгов возместить задатки за организацию и проведение электронных торгов, согласно сметы затрат, и оплатить услуги ЭТП согласно Прейскуранту ЭТП, заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения электронных торгов; оплатить задаток по акту коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга», УНП 39047566, р/с BY93MTBK30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВУ22.

Дополнительное условие по лоту № 2: Имущественные права на капитальные строения (водонапорная башня железобетонная площадью 9 кв. м, инв. № 114, здание гаража площадью 151,5 кв. м, инв. № 108, здание компрессорной площадью 36,6 кв. м, инв. № 48, здание котельной на газу площадью 403,6 кв. м, инв. № 676, здание пропарочной камеры площадью 140,5 кв. м, инв. № 112, здание трансформаторной КТП площадью 37,6 кв. м, инв. № 318, забор 39,5 м п., забор ж/б, инв. № 113, забор м. п. 2,0, м. п. инв. не зарегистрированы в установленном порядке. Государственная регистрация создания капитальных строений осуществляется в установленном порядке по заявлению покупателя на основании договора купли-продажи, решения собрания или комитета кредиторов об одобрении купли и сроков продажи соответствующего имущества, технических паспортов, составленных по заявлению покупателя, и передаточных актов.

Победителем электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.
Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 5 рабочих дней со дня проведения электронных торгов.

Контактный телефон антикризисного управляющего +375 (17) 241-87-66, Контактные телефоны для осмотра объектов: + 375 (17) 241 87 66, +375 29 166 01 01.

Контактные телефоны лица, организующего торги на основании договора поручения: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Дата, время и адрес доступа (ознакомления) с предметом электронных торгов (информацией о предмете электронных торгов – в отношении нематериальных активов) производится в рабочие дни по предварительному согласованию с Продавцом по месту нахождения имущества.

Затраты на организацию и проведение электронных торгов определяются согласно сметы затрат, стоимость услуг ЭТП определяется согласно прейскуранта ЭТП. Ознакомление с затратами на организацию и проведение электронных торгов производится на http://etp.vit.by/ до начала торгов.

Ранее опубликованные извещения на сайте bankrol.gov.by: объявления № 00082067 от 04.11.2021, № 00083757 от 22.12.2021.

Возмещение затрат на организацию и проведение электронных торгов осуществляется в соответствии с законодательством.

Извещение о проведении 7 февраля 2022 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов № 1 (сведения о продаваемом имуществе)*
Нефтепродукт – обводненное (с примесями) сырье для производства мазута (гудрона) в количестве 1 000 тонн (ориентировочно), содержащийся в битумохранилище, расположенном по адресу: Минская область, Дзержинский район, г. Фаниполь, АБЗ «Фаниполь».

Начальная цена: 175 000,00 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 17 500,00 бел. руб.

Предмет торгов № 2 (сведения о продаваемом имуществе)*
Нефтепродукт – обводненное (с примесями) сырье для производства нефтяных вязких дорожных битумов в количестве 1 000 тонн (ориентировочно), содержащийся в битумохранилище, расположенном по адресу: Минская область, Минский район, г. Заславль, ул. Заводская, 17/3

Начальная цена: 217 000,00 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка: 21 000,00 бел. руб.

* Покупатель обязуется своими силами, средствами и за свой счет произвести вскрытие битумохранилища, выемку содержимого (продаваемого имущества) и вывоз с территории производственной базы. Окончательное количество продаваемого имущества определяется по мере выгрузки нефтепродукта с учетом его контрольного взвешивания.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГПЧН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внешне задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, предоставляемыми имуществу, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBVY2X, почта-компьютер – государственное предприятие «МГПЧН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся **07 февраля 2022 года в 12.00 по адресу:** г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **25.01.2022 по 03.02.2022 включительно** в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГПЧН»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

Уважаемые акционеры
ОАО «Минский домостроительный комбинат»!

9 февраля 2022 года в 15.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Минский домостроительный комбинат» по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 43, 3-й этаж (актовый зал).

Повестка дня внеочередного общего собрания акционеров:
1. О досрочном прекращении полномочий членов ревизионной комиссии Общества.
2. Избрание членов ревизионной комиссии Общества.

Рестр акционеров для участия в собрании будет сформирован по состоянию на 31 января 2022 года.
С материалами по вопросам повестки дня собрания лица, имеющие право на участие в общем собрании акционеров, могут ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 43 (группа долевого строительства) в следующем порядке: с 02.02.2022 по 08.02.2022 в рабочие дни с 9.00 до 16.45 по месту нахождения Общества, в день проведения собрания – 09.02.2022 – с 9.00 до 14.00 по месту его проведения – с материалами по вопросам повестки дня собрания акционеров.

Регистрация участников собрания: 9 февраля 2022 г. с 14.15 до 14.45 по месту проведения собрания. Для регистрации при себе иметь акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

Наблюдательный совет
ОАО «Минский домостроительный комбинат»

УНП 10025880

даваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица, а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБВ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBVY2X, почта-компьютер – государственное предприятие «МГПЧН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся **07 февраля 2022 года в 12.00 по адресу:** г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с **25.01.2022 по 03.02.2022 включительно** в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу осмотра объекта следует обращаться по телефону (017) 388-43-21.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГПЧН»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего

РУП «БЕЛПОЧТА» (Продавец)

Лот № 1: мобильная рампа COMBO RAMP M-8, инв. № 424247.

Местонахождение: г. Минск, ул. Стебенева, 10.
Начальная цена с НДС – 3 300,00 руб.
Аукцион состоится 17.02.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9.
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

Считать действительными утерянные ЗАО «СК «Белспраш»» бланки страховых полисов «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезни на время поездки за границу»: формы 2РН, 2ПТ серии БИ №№ 14078061, 1847068, 1847166, 1847229, 1851003, 1871245, 1871270.

УНП 100782888

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества Общества с ограниченной ответственностью «Вилейское Агропромэнерго»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Эл. таль; Эл. таль	529,20	52,92	26,46
2	Принтер Samsung SCX-4220; Компьютер; Сканер; Принтер Samsung ML-1641; ПЭВМ с монитором; ПЭВМ с монитором; МФУ Canon i-SENSYS MF4450; Компьютер; Компьютер; Компьютер с монитором; Картридж; ЖК-дисплей Viewsonic v1936a-led; Принтер Samsung ML-1615; Картридж; Принтер Samsung ML-1640; Мышь комп.	1 176,12	117,61	58,81
3	Электр. весы; Микроволновая печь Horizon; Шкаф металл, 3 шт.; Лопата, 2 шт.; Телефонка Panasonic UF-S1; Весы товарные; Шкаф; Батарейки, 11 шт.; Огнетушитель, 14 шт.; Флаг; Шитг пожарный; Рукава пожарный, 2 шт.; Топор пожарн., 2 шт.; Ведро пожарн.; Ведро; Багор пожарн.; Ведро оцин.; Перчатки; Гаши; Калькулятор; Вага ВТН-5; Кассовый аппарат; Водомерный узел (устан. в здан.); Контейнер мусорн., 4 шт.; Аппарат телефон (красный); Пробник; Испыт. щель; Акустич. система; Ответ; Картридж; Сейф; Стол, 2 шт.; Стул, 2 шт.; Шкаф 3-х; Стол письм.; Стул, 3 шт.; Шкаф; Тумбочка; Обогреватель; Студия мет., 35 шт.; Корзина мусора; Ложка, 4 шт.; Чайник; Кружка, 4 шт.; Сейф; Стул; Стол; Стол, 3 шт.; Шкаф; Сейф; Стул, 3 шт.; Телефон аппарат; Калькулятор; Корзина мусор, 2 шт.; Дорожка 5,5 м; Акустич. система; Аппарат изм. давл.; Замок навесн.; Замок навесн гараж; Калькулятор; Флешкарта; Акустич. система; Телеф. аппарат; Телеф. Аппарат; Зарядное устройство Duracell; Автошины МА3555142	4 408,02	440,80	220,40
4	Триммер; Пила; Микроволновая печь Horizon; Холодильник ATLANT; Лестница; Техфен; Молоток; Топор-колуи; Топор; Стол-тумба, 2 шт.	654,48	65,45	32,72
5	Теодолит; Уровень лазерный; Лестница; Лестница; Лазы по бетону; Лестница; Уровень; Линейка; Миллиметр; Рейка нивелирная; Штангенциркуль; Оптический нивелир; Правило; Угольник; Линейка, 2 шт.; Фонарь налобный; Рулетка; Штангенциркуль	1 084,32	108,43	54,22
6	Электр. генератор; Сварочный полуавтомат; Электр. генератор; Мегаомметр; Лестница; Сварочн.аппарат; Инвентор сварочн.; Прибор ЭКО-200; Измеритель сопротивления ИФН-200; Омметр; Прибор ТКА-ПКМ (20); Индикатор напряжения; Омметр; Омметр; Зарядное устройство; Омметр SC00212; Электростанция; Батарея аккумуля. Delta	1 500,12	150,01	75,01
7	Пылесос стр.; Штроборез; Перфоратор; Перфоратор; Перфоратор; Перфоратор; Перфоратор; Перфоратор; Перфоратор; Электрическая дрель шуруповерт; Дрель шуруповерт с аккумулятором; Дрель шуруповерт; Болтораздел (штроборез); Набор отверт.; Набор отверт.; Набор отверт.; Отвертка диэлектрическая, 4 шт.; Плоскогубцы; Плоскогубцы; Ручные тиски; Электростанция; Шлифмашина. Руч. Интерскол УШМ-125/1100З; Отвертка; Отвертка; Набор шулов	861,84	86,18	43,09
8	Холодильный шкаф	388,80	38,88	19,44
9	Установка компресс. Ремеца СБ4/Ф-270 LB75; Лебедка с кареткой	851,04	85,10	42,55

В отношении вышеуказанного имущества проводятся первые повторные торги. Стоимость снижена на 10 %.

Ранее публикация размещалась в газете «Звезда» № 219 (29588) от 12.11.2021, стр. 20

Местонахождение вышеуказанного имущества: Минская обл., Вилейский р-н, г. Вилейка, ул. 1 Мая, 99

Дата и время проведения торгов	7 февраля 2022 года в 14.30 (регистрация – с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	с 10.00 25 января 2022 года по 16.00 3 февраля 2022 года

Условия для участия в торгах:

- До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУ36АЛФА30122215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа – задаток для участия в торгах по лоту № ОО «Вилейское Агропромэнерго», проводимым 07.02.2022.
- Заявления на участие и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах, копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта; копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи.
- К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов высшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
- В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
- Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (возмещение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. Возмещение аукциониста – 7,5 % от конечной цены предмета торгов. Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня подписания договора купли-продажи.
- Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info/>.
- Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – Илья +375 29 395-30-88.
- Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидиремого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце	Общество с ограниченной ответственностью «Вилейское Агропромэнерго» в лице ликвидатора – ООО «Партнер-Консультант», тел. +375 29 395-30-88 (222417, Минская обл., г. Вилейка, ул. 1 Мая, 99, УНП 600010743)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; * 8 (029) 308 28 97 * e-mail: info.torgi@orgtorg.by * сайт https://orgtorg.by * telegram https://t.me/orgtorg

ОАО «ПИНСКИЙ ВИНОДЕЛЬЧЕСКИЙ ЗАВОД» сообщает о проведении 25.02.2022 г. первых электронных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества:

1) Изолированное помещение с инв. номером 130/D-53249, расположенное по адресу: Брестская область, г. Пинск, ул. Чернышевского, д. 34-73, площадью 158 кв. м, назначение – торговое помещение, наименование магазин с торговым оборудованием и инвентарем, бывшие в употреблении, а именно:

- Баннер в магазине «Рябиношка» в количестве одной единицы;
- Весы напольные ВТС-100 Д14, 1998 года выпуска в количестве одной единицы;
- Весы электронные торговые МК 15,2-ТН11, 2013 года выпуска в количестве одной единицы;
- Весы напольные ВТС-100 Д14, 1998 года выпуска в количестве одной единицы;
- Весы почтовые ВРНЦ-3, 2007 года выпуска в количестве одной единицы;
- Весы ТВ-S-200.2A1, 2014 года выпуска в количестве одной единицы;
- Весы электронные ВЭ 15Т, 1997 года выпуска в количестве трех единиц;
- Весы электронные ВЭ 15Т в количестве одной единицы;
- Весы электронные ВЭ 15Т, 1996 года выпуска в количестве одной единицы;
- Весы электронные ВЭ 15Т, 1995 года выпуска в количестве одной единицы;
- Витрина морозильная Cryspi Gamma 1200 ВРС 0,5-0,85 в количестве двух единиц;
- Витрина морозильная Cryspi Gamma SN1200 ВРС 0,5-0,85 в количестве одной единицы;
- Горизонтальный морозильный ларь Derby DK 9620 EK51 в количестве одной единицы;
- Горка пристенная в количестве трех единиц;
- Камера холодильная – шкаф-витрина Derby DK 9620 EXPO 48DC 02 в количестве двух единиц;
- Ларь морозильный DERBY EK 36 в количестве одной единицы;
- Ларь морозильный для мороженого LIEBHERR GTE 3002 в количестве одной единицы;
- Прилавок в количестве одной единицы;
- Шкаф холодильный ATLANT ШВУ 0,4-0,3-20 в количестве одной единицы;
- Шкаф холодильный ATLANT ШВУ 0,4-0,3-21 в количестве одной единицы;
- Электровесы «Рябиношка» в количестве одной единицы;
- Камера холодильная POLAIR ШХ-1 в количестве двух единиц – 138 358,00 бел. руб. без НДС.

Подробнее информацию можно узнать на сайте bankrot.gov.by.

ОАО «ПИНСКИЙ ВИНОДЕЛЬЧЕСКИЙ ЗАВОД» сообщает о проведении 25.02.2022 г. первых электронных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества:

1) ДРАЖЕЖЕВОНЧАЯ МАШИНА СВ44А, 1988 года выпуска – 5 800 бел. руб. без НДС.

2) ЗАВЕРТОЧНАЯ МАШИНА NAGEMA – EU7, 1985 года выпуска – 9 900 бел. руб. без НДС.

3) ЕМКОСТЬ ВИННАЯ ГОРИЗОНТАЛЬНАЯ СТАЛЬНАЯ ВРФ-0,7-20 для хранения виноматериалов, 1968 года выпуска – 800 бел. руб. без НДС.

4) ПОДДОНЫ в количестве 1 238 штук стоимостью за одну единицу – 3,00 бел. руб. без НДС.

5) ЯЩИКИ п/э в количестве 20 000 штук стоимостью за одну единицу – 2,20 бел. руб. без НДС.

Подробнее информацию можно узнать на сайте bankrot.gov.by.

Извещение о проведении торгов на право размещения средств наружной рекламы на объектах коммунальной собственности г. Гомель

Торги проводятся 25.02.2022 г. в 12.00 по адресу: г. Гомель, пр-т Ленина, 3, комн. 501
 Организатор торгов – Коммунальное производственное унитарное предприятие «Гомельский городской информационный центр», г. Гомель, ул. Красноармейская, 34а, пом. 1, УНП 400564635, www.gomel.gov.by

№ предмета торгов	Место размещения средства наружной рекламы	Вид средства наружной рекламы	Размер рекламного поля, мм	Площадь рекламного поля, кв. м	Количество рекламных полей, ед.	Общая площадь, кв. м	Начальная цена предмета торгов, руб.	Размер задатка, руб.	Размер платы за оформление паспорта средства наружной рекламы, руб.	Обязательные условия
1	улица Мазурова (между остановкой «ул. Головацкого» и «Центральная поликлиника» по направлению движения к ул. Советской, напротив Центральной детской поликлиники	Кронштейн двухсторонний	1100X700	0,77	2	1,54	49,28	49,28	216,66	Внутренняя подсветка, горизонтальная ориентация
2	Восточный обход (за остановкой «ул. Бородинка» по направлению движения к ул. Черечской)	Кронштейн двухсторонний	1100X700	0,77	2	1,54	49,28	49,28	216,66	Внутренняя подсветка, горизонтальная ориентация
3	Ул. Кирова, 32а (возле Института механики металлополимерных материалов)	Объемно-пространственная рекламная конструкция	1830X8900X1490	16,28	1	16,28	520,96	520,96	216,66	Без внутренней подсветки, горизонтальная ориентация
4	Ул. Хатаевича, р-н дома № 9	Кронштейн двухсторонний	1200X900	1,08	2	2,16	69,12	69,12	216,66	Внутренняя подсветка, вертикальная ориентация
5	Ул. Хатаевича (ост. пункт ул. Чехова) – ул. Подгорная	Кронштейн двухсторонний	1200X900	1,08	2	2,16	69,12	69,12	216,66	Внутренняя подсветка, вертикальная ориентация
6	Ул. Ефремова – ул. Героев-Подпольщиков со стороны ул. Советской	Кронштейн односторонний	1200X900	1,08	1	1,08	34,56	34,56	216,66	Внутренняя подсветка, вертикальная ориентация
7	ул. Барыкина, р-н дома № 94 со стороны ул. Хмельницкого	Кронштейн односторонний	1200X900	1,08	1	1,08	34,56	34,56	216,66	Внутренняя подсветка, вертикальная ориентация
8	ул. Барыкина, 1	Кронштейн двухсторонний	700X1000	0,7	2	1,4	44,8	44,8	216,66	Без внутренней подсветки, вертикальная ориентация

Технические требования и условия размещения двухстороннего кронштейна на опоре контактной сети, двухстороннего кронштейна на опоре освещения и светового короба:

- средства наружной рекламы должны соответствовать требованиям СТБ 1581-2008 «Средства наружной рекламы. Общие технические требования и определения»;
- Документы на участие в торгах принимаются по 21.02.2022 включительно с 9.00 до 13.00 и с 13.30 до 15.00 в рабочие дни с понедельника по пятницу по адресу: г. Гомель, ул. Красноармейская, 34а, пом. 1, тел. 34-16-67. Документы, поданные по истечении указанного срока, не рассматриваются.
- Торги проводятся в форме открытого аукциона на повышение начальной цены в порядке, предусмотренном Инструкцией о порядке проведения торгов на объектах коммунальной собственности, утвержденной решением Гомельского горисполкома от 31 июля 2015 г. № 651.
- Задаток в размере начальной цены каждого предмета торгов должен быть внесен не позднее окончания срока и времени, установленных для приема документов, на расчетный счет организатора торгов Государственного предприятия «ГТМЦ» № ВУ62АКВВ30120453053673000000 Гомельское областное управление № 300 ОАО «АСБ «Беларусбанк», г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, БИК АКВВУ2X,

УНП 400564635, получатель – Государственное предприятие «ГТМЦ» (назначение платежа – задаток для участия в аукционе на право размещения средства наружной рекламы по лоту № (указать номер лота)).

Лицо, желающее принять участие в торгах, в срок, установленный для приема документов на участие в торгах, обязано заключить с организатором торгов соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона и представить организатору торгов следующие документы:

- заявление на участие в торгах установленной формы;
- заявление на выдачу разрешения на размещение средства наружной рекламы;
- эскиз средства наружной рекламы в увязке с конкретной архитектурно-планировочной ситуацией по месту его размещения, выполненный на бумажном носителе в цвете;
- три фотографии места размещения средства наружной рекламы размером 9X13 сантиметров (1 фотография с панорамной съемкой места размещения средства наружной рекламы, 2 фотографии с обозначением места размещения средства наружной рекламы) в цвете;
- макет наружной рекламы (при наличии) на бумажном носителе в формате А4, выполненный в цвете;
- копия документа, подтверждающего государственную регистрацию рекламораспространителя;

- заверенную банком копию платежного документа о внесении суммы задатка на расчетный счет организатора торгов;
- заверенную банком копию платежного документа о внесении платы за оформление паспорта средства наружной рекламы на расчетный счет организатора торгов;
- заверенная копия документа, подтверждающая полномочия руководителя юридического лица.
- При подаче документов для участия в торгах и заключении соглашения:
  - физическое лицо, в том числе индивидуальный предприниматель, предъявляет организатору документ, удостоверяющий личность;
  - представитель физического лица, в том числе индивидуального предпринимателя, юридического лица, подтверждающего его полномочия, и документ, удостоверяющий личность.
- Оплата за право размещения (распространение) наружной рекламы осуществляется победителем аукциона (приравненным к нему лицом) в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
- Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляются победителем торгов в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов, кроме победителя торгов (лица, приравненного к победителю торгов), в течение 5 рабочих дней со дня

проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается, а учитывается при окончательных расчетах.

До проведения аукциона с участниками заключается соглашение, в котором предусмотрены права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, в том числе и размер штрафа, уплачиваемого участником, выигравшим торги, но отказавшимся или уклонившимся от подписания протокола и (или) договора, оформленного по результатам торгов, и (или) возмещения затрат на организацию и проведение торгов; участниками, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона в случае, когда такое объявление предусмотрено законодательством, в результате чего аукцион признан нерезультативным. В соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 г. № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов» размер штрафа установлен в размере 70 базовых величин за каждый лот аукциона.

Договор на размещение (распространение) наружной рекламы между победителем аукциона (приравненным к нему лицом) и Государственным предприятием «ГТМЦ» подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона при условии внесения платы за предмет аукциона и возмещения затрат организатора аукциона.

Срок, на который заключается договор на размещение (распространение) наружной рекламы, составляет 5 лет.

Спорт-тайм: наш фармат

ПОСПЕХ ДА ПЕКІНА ДАВЯДЗЕ

У традыцыйным аглядзе «Звядзі» расказваем, чым жывуць спартсмены напярэдадні Алімпіяды

ЛІЧБА ТЫДНЯ. Дзесяць медалёў заваявалі беларускія параалімпійцы на чэмпіянаце свету па лыжных відах спорту, які завяршыўся ў нарвежскім Лілехамеры. У скарбонцы беларусаў чатыры залатыя, тры сярэбраныя і тры бронзавыя медалі ў спаборніцтвах на біатлоне і лыжных гонках. Двойчы на вышэйшую ступень п'едэстала падымалася Святлана Сахоненка, яна заваявала і «серабро». Святлана Сахоненка, Валянціна Шыц, Аркадзь Шыкуць і Мікіта Ладзесаў сталі бронзавымі прызёрамі ў змяшанай эстафеце. Валянціна Шыц таксама заваявала яшчэ два «серабра» і адну «бронзу» ў асабістых гонках. Дзве ўзнагароды вышэйшай пробы і адну бронзавую заваяваў Юрый Голуб.

На гэтым чэмпіянаце планеты Беларусь прадставіла больш за 20 спартсменаў, а ўсяго ў Лілехамеры выступала каля 800 атлетаў з усёй планеты. Гэта першы параалімпійскі чэмпіянат свету на снежных відах — лыжных гонках, горных лыжах, біатлоне і снаўбордзе, які праходзіў у адной краіне. Цяпер група беларускіх біятлістаў і лыжнікаў адправілася ў шведскі Эстэрсунд, дзе адбудзецца заключны этап Кубка свету перад Параалімпіядай-2022. Зімовыя Параалімпійскія гульні пройдуць у Пекіне з 4 да 13 сакавіка.

ГЕРАІНА ТЫДНЯ. Дзінара Алімбаева стала другой у жаночым мастарце на сёмым этапе Кубка свету па біатлоне ў італьянскім Антхольцы. Да самага фінішу дыстанцыі ў 12,5 кіламетра беларуска прэтэндавала на

перамогу, але ўступіла пераможцы Даратзі Вірэр 3,7 секунды пры выстрале міма. Італьянская біятлістка паказала час 35 хвілін 58,7 секунды.

Пасля сямі этапаў Кубка свету Дзінара Алімбаева паднялася на другі радок у агульным заліку Кубка свету. Цяпер у яе актыве 589 балаў. Напярэдадні нарвежка Мартэ Райселан, у якой 651 бал. Лідар мужчынскай беларускай каманды Антон Смольскі займае 10-ю пазіцыю, маючы ў сваім актыве 405 балаў.

МЕДАЛІ ТЫДНЯ. Беларускія канькабежцы выступаюць на заключным этапе юніёрскага Кубка свету, які праходзіць у аўстрыйскім Інсбруку. У актыве беларускай каманды ўжо тры залатыя медалі. Ягор Дамарацкі перамог на дыстанцыі 3000 метраў, на гэтай жа дыстанцыі найлепшай стала і Ганна Кавалёва. Віктар Рудэнка прыхеў першым да фінішу дыстанцыі на 1000 метраў. У мужчынскім камандным спрынце зборная Беларусі стала сярэбраным прызёрам.

ЛІЦЭНЗІЯ ТЫДНЯ. Беларусь атрымала дадатковую ліцэнзію на зімовыя

Алімпійскія гульні ў Пекіне. Пропуск на галоўныя старты чатырохгоддзя атрымала Анастасія Андріянава, якая спецыялізуецца ў лыжнай акрабатыцы. Размяркоўвалі дадатковыя квоты па рэйтынгу Міжнароднай федэрацыі лыжнага спорту (FIS), згодна з якой для Беларусі была выдзелена яшчэ адна ліцэнзія. У гэтым сезоне Кубак свету 17-гадовай Анастасіі Андріянава ўзяла ўдзел у пяці стартах. Найлепшы вынік беларускі — 9-е месца на этапе ў фінскай Руцы, таксама спартсменка двойчы фінішавала ў асабістых турнірах на 16-й пазіцыі.

НАМІНАЦЫІ ТЫДНЯ. Міжнародная федэрацыя футбола назвала найлепшых гульцоў і трэнераў мінулага года. Цырымонія The Best FIFA Football Awards — 2021 прайшла ў Цюрыху ў анлайн-фармаце. Найлепшым футбалістам планеты прызнаны польскі форвард мюнхенскай «Баварыі» Роберт Левандоўскі. 33-гадовы нападаючы стаў самым выніковым гульцом 2021 года, забіўшы 69 мячоў за «Баварыю» і зборную Польшчы. Найлепшым ватаром стаў Эдуар Мендзі (Сенегал; «Чэлсі», Лондан, Англія). Найлепшым трэнерам названы нямецкі настаўнік лонданскага «Чэлсі» Томас Тухель. Аўтарам самага прыгожага гола стаў аргенцінскі паўабаронца лонданскага «Тотэнхэма» Эрык Ламела. Староджанчын найлепшай футбалістскай прызнана іспанка Алексія Пуцяльяс. Англічанка Эма Хейз стала найлепшым трэнерам жаночых каманд.

Валерыя СЦЯЦКА. Фота з адкрытых крыніц.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.08	17.37	8.29
Віцебск	9.03	17.21	8.18
Магілёў	8.58	17.27	8.29
Гомель	8.48	17.30	8.42
Гродна	9.22	17.53	8.31
Брэст	9.16	18.00	8.44

Месяц

Апошняя квадра ў 16.40.
Месяц у сузор'і Стральца.

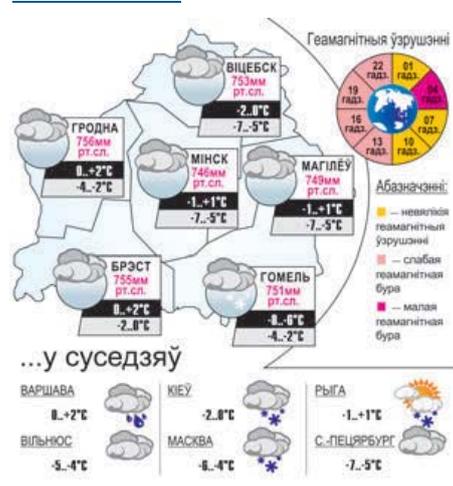
Імяніны

Пр. Пятра, Савы, Таццяны, К. Генрыхы, Ірэны, Мілаша, Паўла, Таццяны, Эльвіры, Яна.

Фота Яўгена ПЯСЦІКАГА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

25 СТУДЗЕНЯ

1902 год — нарадзіўся (хутар Альховікі, цяпер у Шумілінскім раёне) Пётр Захаравіч Калінін, партыйны і дзяржаўны дзеяч Беларусі, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху ў Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну. Быў на партыйнай і савецкай рабоце. У Вялікую Айчынную вайну — другі сакратар ЦК КП(б)Б, адначасова — член Ваеннага савета 21-й арміі, намеснік начальніка штаба партызанскага руху пры Ваенным савете Заходняга фронту, з верасня 1942 года — начальнік Беларускага штаба партызанскага руху. З 1944-га — першы сакратар Гродзенскага абкама КП(б)Б, з 1948-га — намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР, пасля — міністр саўгасаў; дарожнай і транспартнай гаспадаркі; хлебапрадуктаў БССР.

1912 год — нарадзіўся (в. Пеніца, цяпер у Калінкавіцкім раёне) Уладзімір Аляксандравіч Барысенка, Герой Савецкага Саюза. Удзельнік паходу Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь у 1939 годзе, савецка-фінскай вайны (1939—1940). У Вялікую Айчынную вайну на Ленінградскім і 2-м Беларускам франтах. Удзельнік прарыву блакады Ленінграда, вызвалення Прыбалтыкі, Беларусі. Камандзір артылерыйскага палка маёр Барысенка вызначыўся ў лютым 1944 года пры прарыве варажой абароны каля г. Ламаносаў (Ленінградская вобл.): артылерысты палка знішчылі магутны ўмацаванні, дзiesiąткі танкаў і гармат саперніка. Пасля палка ў Савецкай Арміі.

1972 год — Мінск стаў 11-м горадам у СССР з насельніцтвам больш за 1 млн чалавек.

1554 год — у дзень святога Паўла на паўднёвым усходзе Бразіліі, у даліне ракі Ціетэ, партугальскімі езуітамі быў заснаваны горад Сан-Паўлу.

1832 год — нарадзіўся Іван Іванавіч Шышкін, рускі жывапісец, адзін з найбуйнейшых майстроў рэалістычнага пейзажнага жывапісу. Напісаў карціны «Раніца ў сасновым лесе», «Жыта» і іншае. У 1883 і 1892 гадах прыязджаў у Беларусь, дзе стварыў шэраг краўдывяў Палесся. Стварыў 20 эцюдаў у Белаавежскай пушчы. Сярод іх «Сухастой», «У Белаавежскай пушчы», «Буралом» і іншае. У 1893 годзе Шышкін арганізаваў выставу сваіх палескіх работ у Пецябургскай акадэміі мастацтваў.

1882 год — нарадзілася Вірджынія Вулф, англійская пісьменніца і літаратурны крытык. Аўтар раманаў «Місіс Дэлаўэй», «Да маяка», «Хвалі».

1915 год — вынаходнік Аляксандр Бэл правёў першы трансамерыканскі сеанс тэлефоннай сувязі (Нью-Ёрк — Сан-Францыска).

1924 год — у горадзе Шамані, на ўсходзе Францыі, адкрыліся першыя зімовыя Алімпійскія гульні.

АВІЦЭНА:

«Паніка — гэта палавіна хваробы. Спакой — гэта палавіна здароўя. Цярпенне — палавіна выздарулення».

УСМІХНЕМСЯ

Першабытным дзецям даводзілася гуляць у «Камень-камень-камень».

— Не зразумей.

— Ты ўвесь час кажаш, што ў цябе усё добра, і пацвярджаеш гэта сваёй шчаслівай фізіяноміяй.

Скажы, што ты пра мяне думаеш, і я скажу табе: «Сам дурань!».

— Скажы, табе падабаецца мне ўвесь час рабіць балючка?

Патраціў назапашаныя за святы радасць і супакоенне на адну паездку ў аўтобусе.

